Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 28 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 175 (8665). ● 12 сентябрь, 1985 йил ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

АГРОСАНОАТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШИ ИНТЕНСИВ РИВОЖЛАНТИРИЛСИН

Целиноград шаҳрида 1985 йил 7 сентябрда бўлиб ўтган партия-хўжалик активи кенгашида

М. С. ГОРБАЧЕВ нутқи

Бугун Целиноградддаги учрашувга деди М. С. Горбачев, Қозоғистон областлари, Сибирь ва Урал ўлкалари, областлари партия ва совет органларининг раҳбарларини, қишлоқ район партия комитетлари секретарларидан, колхозларининг раислари ва совхозларнинг директорларидан, аграрчи олимлардан катта бир группасини таклиф қилдик. Партия ва хўжалик ишлари ҳақида гаплашиб оламиз.

1985 йил апрель Пленумидан кейин КПСС XXVII съездига бевосита тайёргарлик босқичи бошланди. Мамлакатда қизғин иш давом этмоқда. Бу иш барча меҳнат коллективларини, совет жамияти турмушининг ҳамма соҳаларини қамраб олмоқда. Биз бугунги куннинг кўпгина муҳим ва мураккаб вазифаларини, шунингдек келажак вазифаларини айни бир вақтда ҳал этишимизга тўғри келмоқда.

Партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов кампанияси кун сайин кучайиб бормоқда. Ҳисобот-сайлов кампанияси ҳамиша КПСС ҳаётида катта воқеа бўлиб келган, янги вазифаларни, бўлғуси съездни эътиборга олганда эса, ҳисобот ва сайловларнинг аҳамияти беқиёс ортади. Ҳисобот ва сайловлар партиявий принципиаллик, амалий танқид ва ўз-ўзини танқид, коммунистларнинг халқ олдидаги юксак масъулияти руҳида ўтиши муҳимдир.

Марказий Комитет ҳисобот-сайлов кампаниясидан партия ташкилотлари ташкилий ва ғоявий жиҳатдан мустаҳкамланиб, актив ишлашига халақит берган ҳамма нуқсонлардан халос бўлиб, меҳнат коллективларини руҳлантиришга, мамлакат олдида пайдо бўлган вазифаларни ҳал этиш учун уларни уюштириш ва ўзларига эргаштиришга қодир бўлиб чиқишларини умид қилади. Бу нарса кўп жиҳатдан коммунистларнинг партия ташкилотлари раҳбар органларига кимларни сайлашлари билан ва биринчи галда бошланғич ташкилотлар ва партия комитетлари секретарларининг состави билан белгиланади.

КПСС XXVII съезди партиянинг янги таҳрирдаги Программасини ҳамда мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг ўн иккинчи беш йилликка ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишларини қабул қилиши лозим. Бу ҳужжатларни тайёрлаш ниҳоясига етказилмоқда, улар Пленумда кўриб чиқилганидан кейин муҳокама учун эълон қилинади. Ҳужжатларни тайёрлашга бундай ёндашиш, бу ишда партия билан давлатнинг раҳбар органларигина эмас, шу билан бирга барча коммунистлар, ҳамма меҳнаткашлар ҳам қатнашиши съездга бутун партиянинг, бутун халқнинг тажрибаси билан бойитилган, илмий асосланган таклифларни тақдим этиш имконини беради, деб умид қиламиз.

Шу билан бирга бир истакни айтиб ўтмоқчиман: Программа билан Асосий йўналишлар съездда қабул қилинишини асло кутиб ўтириш керак эмас. Ҳозирнинг ўзидаёқ замон руҳида актив ҳаракат қилавериш лозим. Асосий мақсадлар белгиланган, шу сабабли қийинчиликлардан чекинмай, амалий ҳаракатларни апрель Пленумининг ва Марказий Комитет кейинги Пленумларининг йўл йўриқларига мувофиқлаштириб, сабот билан олға бораверишикерак. Биз яшаётган давр ва бизнинг олдимизда турган вазифалар белгиланган сиёсий йўлни ўтказишда айни бир вақтда қаттиққўл, қатъий ва доно бўлишимизни талаб қилмоқда.

Истиқбол вазифаларини кундалик вазифалар билан бирга қўшиб ҳал эта олиш маҳорати — бизнинг ишимизга нисбатан қўйилаётган энг муҳим талаблардан биридир. Истиқболларни белгилаб олиш, социал-иқтисодий ривожланиш мақсадларини ўртага қўйиш жуда катта аҳамиятга эгадир. Аммо шу билан бирга ҳатто энг жозибадор режалар, энг гўзал истиқболлар ҳам амалий иш билан, самарали ечимларни қидириб топиш билан мустаҳкамланмаса, улар ҳеч нимага арзимаслигини аниқравшан тасаввур этмоқ керак. Буни тасаввур этмаслик маниловчиликнинг ўзига хос бир тури деса бўлади.

М. С. Горбачев ўн биринчи беш йилликнинг сўнгги йилини муваффақиятли тугаллаш соҳасидаги ҳозирги ишларнинг ғоят муҳимлигини таъкидлади. Келажакда қилинадиган ишлар учун замин яратиб қўйиш, янги беш йилликни яхши бошлаш учун ҳам шундай қилиш муҳимдир, биз экономикага, совет жамиятининг тараққиётига янада зўр жўшқинлик бахш этиш учун янги беш йилликни бурилиш беш йиллигига айлантирмоқчимиз.

Ҳар бир меҳнат коллективи ўз резервларини, шу йилнинг план топшириқлари даражасига чиқиб олиш учун нималар қилиш кераклигини яхши билади. Саноатда, капитал қурилишда, транспортда, маиший хизмат ва савдо соҳасида эса ҳали қилинадиган ишлар кўп. Қишлоқ хўжалигининг вазифалари ҳақида алоҳида гапириб ўтмоқчиман. Биз ҳар қандай қийинчиликларга қарамай, бу йил ўтган йилгидан кўпроқ дон ҳосили олишни, деҳқончиликнинг бошқа маҳсулотлари, жумладан ем-хашак етиштиришни кўпайтиришни мўлжаллаяпмиз. Чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш планларини бажариш учун реал имкониятлар бор.

(Давоми иккинчи бетда).

ЛАУРЕАТЛАРНИ ҚУТЛАЙМИЗ!

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ, ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ВА ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИДА

Тошкент область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллиги шарафига маҳоратни такомиллаштириш ва илғор иш тажрибасидан фойдаланиш асосида меҳнатда юқори кўрсаткичларга, юксак самарадорлик ва сифатга эришган ҳамда жамоат ҳаётида актив иштирок этган область ишлаб чиқаришининг алоҳида ўрнак кўрсатган 19 илғор ишчисига Тошкент область мукофоти лауреати унвонини бердилар.

Шаҳар ва район партия комитетлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари, область касаба союз комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ва хўжаликлар раҳбарларига область мукофоти лауреатларининг ютуқларини кенг пропаганда қилишни уюштириш, уларнинг иш тажрибасини умумлаштириш ва коллективларда оммалаштириш таклиф этилди.

«Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари редакцияларига стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллиги шарафига фидокорона меҳнат қилган Тошкент область мукофоти лауреатлари иш усулларини матбуотда кенг ёритиш вазифаси топширилди.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ, ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ВА ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ ОБЛАСТНИНГ ҚУЙИДАГИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ИЛҒОРЛАРИГА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ УНВОНИНИ БЕРДИЛАР

МЕТАЛЛУРГИЯ САНОАТИ ХОДИМЛАРИНИНГ «ҚОТИШМА» МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Сулаймонов Баҳодир Абдураимович — В. И. Ленин номидаги Олмалиқ кон-металлургия комбинати темирйўл транспорти корхонасининг электровоз машинисти.

Мирбаҳоров Давлат — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати 8-цехининг сим тортувчиси.

МАШИНАСОЗЛИК ХОДИМЛАРИ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Азизов Ренат Фуатович — «Чирчиксельмаш» заводи 5-цехи пўлат эритувчилар бригадири.

ХИМИЯ САНОАТИ ХОДИМЛАРИНИНГ «ЭЛИКСИР» МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Хайруллин Хасан Темирханович — «Узбекрезинотехника» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ангрендаги резинотехника заводи 1-цехи вулканизаторлар бригадири.

КЎМИР САНОАТИ ХОДИМЛАРИНИНГ «ШАХТЕР» МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Қурбонов Тиллахўжа — «Средазуголь» ишлаб чиқариш бирлашмаси 9-шахтаси 3-участкасининг тозалаш забойи кон ишчилари бригадири.

ЭНЕРГЕТИКЛАР МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Батраков Николай Александрович — «Центразэнергоремонт» ихтисослашган корхонасининг Ангрен бирлашган участкаси газ-электр пайвандчиси.

АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ТОШ ЙЎЛЛАР ХОДИМЛАРИ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Наралиев Ҳамажон Абдураимович — Тошкент йўл қурилиш бошқармаси Оҳангарон йўл-фойдаланиш участкасининг автогрейдер машинисти.

ҚУРИЛИШ ХОДИМЛАРИНИНГ «БУНЁДКОР» МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Жўраев Маҳамадали — Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиш министрлиги 21-механизациялашган кўчма колоннаси комплекс бригадаси бошлиғи.

КОММУНАЛ ВА МАИШИЙ ХИЗМАТ ХОДИМЛАРИНИНГ «СЕРВИС» МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Абдураззоқов Абдушокир — Ўзбекистон ССР Уй-жой-коммунал хўжалик министрлиги «Ташоблремстрой» тресги 94-ремонт қурилиш бошқармаси дурадгори.

САВДО ХОДИМЛАРИ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Зайдуллина Людмила Владимировна — Чирчиқ шаҳар савдоси универмагининг катта контролер-кассири.

ПАХТАКОРЛАРНИНГ «ОҚ ОЛТИН» МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Алимжаев Тўлқинбой — Ғалаба районидаги Ўзбекистон ССР 5 йиллиги номли тажриба хўжалиги механизатори.

Абдуллаев Очил — Пискент районидаги «Партия XXVI съезди» совхози бригадири.

ҒАЛЛАКОРЛАРНИНГ «ОЛТИН БОШОҚ» МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Эргашев Туран — Оҳангарон районидаги Куйбишев номли совхознинг ғаллачилик бригадаси бошлиғи.

ЧОРВАЧИЛИК ХОДИМЛАРИНИНГ АНАСТАСИЯ ЧУДНАЯ НОМЛИ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Норхўжаева Назира — Калинин районидаги Свердлов номли совхоз сут соғувчиси.

Вафина Назия Аглуловна — Коммунистик районидаги «Политотдел» колхози сут соғувчиси.

УСМОН ЮСУПОВ НОМЛИ МУКОФОТ ЛАУРЕАТИ

Жуманов Алим — Янгийўл районидаги Усмон Юсупов номли агросаноат бирлашмаси «Халқобод» совхозининг узумчилик бригадаси бошлиғи.

Абдиев Саъдулла — Паркент районидаги «Ленинобод» боғдорчилик-узумчилик совхози бригадири.

ИВАНОВО ОБЛАСТИДАН ЙЎЛДОШ ОХУНБОБОЕВ НОМЛИ МУКОФОТ ЛАУРЕАТИ

Парфенова Валентина Ивановна — Дзержинский номли фабриканинг мастер ёрдамчиси.

АНАСТАСИЯ ЧУДНАЯ НОМЛИ МУКОФОТ ЛАУРЕАТИ

Климанова Людмила Александровна — Иваново қишлоқ хўжалик институти ўқув-тажриба хўжалиги давлат наслчилик заводининг сут соғувчиси.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ВА ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИДА

Тошкент область партия комитети ва область касаба союзлари Совети стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллиги шарафига маҳоратни такомиллаштириш ва илғор иш тажрибасидан фойдаланиш асосида меҳнатда юқори кўрсаткичларга, юксак самарадорлик ва сифатга эришган, жамоат ҳаётида актив иштирок этган Тошкент шаҳри ишлаб чиқариш илғорларидан 21 кишига Тошкент облать мукофоти лауреати унвонини бердилар.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар ижроия комитети, район партия ва ижроия комитетлари, область касаба союз комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ва хўжалик раҳбарларига область мукофоти лауреатлари муваффақиятларини кенг пропаганда қилишни уюштириш, уларнинг иш тажрибасини умумлаштириш ва коллективлар ўртасида кенг ёйиш таклиф этилди.

«Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда», «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакцияларига Тошкент области мукофоти лауреатлари иш усулларини кенг ёритиш вазифаси топширилди.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ВА ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ ТОШКЕНТ ШАҲРИНИНГ ҚУЙИДАГИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ИЛҒОРЛАРИГА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ УНВОНИНИ БЕРДИЛАР

«ЗАНГОРИ МАШЪАЛА» МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Хабиров Фатқул Шамсуминович — «Средазнефтегазстрой» тресги 6-ихтисослашган бошқармасининг электр пайвандчиси.

ПОЛИГРАФИЯ САНОАТИ ХОДИМЛАРИНИНГ «МАЪРИФАТЧИ» МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Буравлева Людмила Никитична — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг газета-ҳарф териш цехи ҳарф териш машинаси машинисти.

ЭЛЕКТРОТЕХНИКА САНОАТИ ХОДИМЛАРИ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Расулов Қодиржон Тешабоевич — Тошкент электротехника заводи 9-цехининг слесарлар бригадири.

Валетова Людмила Александровна — «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси Тошкент электромеханика заводи 06 цехининг электр монтажчиси.

ЕНГИЛ САНОАТ ХОДИМЛАРИНИНГ ЙЎЛДОШ ОХУНБОБОЕВ НОМИДАГИ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Юнусова Муқаддас Зупаровна — Тошкентдаги чарм-галантерия ва спорт товарлари ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчиси, комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи.

Йўлчиева Матлуба Ҳамидовна — Тошкентдаги 2-пойабзал фабрикасининг бичиқчиси.

Абдураимов Қурбонқул — Тошкентдаги Ш. Р. Рашидов номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли тўқимачилик комбинати 1-тўқув ишлаб чиқаришининг мастер ёрдамчиси.

Алимов Сафо — «Ўзбекистон» сунъий ва табиий кўн ишлаб чиқариш бирлашмаси чарм цехининг ишчиси.

ҚУРИЛИШ ХОДИМЛАРИНИНГ «БУНЁДКОР» МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Силин Николай Иванович — «Ташсантехгазмонтаж» тресги 1-монтаж бошқармасининг сантехник слесарлар бригадири.

Востриков Александр Михайлович — «Главташкентстрой»га қарашли «Ташинжстрой» тресги механизация бошқармасининг экскаватор машинисти.

БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИ ВА ҚУРИЛИШ ИНДУСТРИЯСИ ХОДИМЛАРИНИНГ «ГРАНИТ» МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Жабборов Бахтиёр — «Ташкентмрамор» ишлаб чиқариш бирлашмаси Тошкент тоштарошлик заводи 1-цехининг фрезерчиси.

Султонов Маҳкам — «Узстройиндустрия» республика ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкент экспериментал механика заводи йиғувчи-слесари.

ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ ХОДИМЛАРИНИНГ «ЛАЗЗАТ» МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Аҳмедова Флюра — Тошкент парфюмерия-косметика фабрикаси қуйиш-қопқоқлаш машинаси машинисти.

Йўлдошев Баҳром — «Ташкентпиво» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош заводининг солодчиси.

МАШИНАСОЗЛИК ВА ПРИБОРСОЗЛИК ХОДИМЛАРИ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Дўстмуҳамедов Равил — Ўзбекистон «Эталон» ишлаб чиқариш бирлашмасининг торози слесари.

Ботиров Эркинбой Турдиалиевич — Тошкент экскаватор заводи 2-механика цехининг токари.

АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ТОШЙЎЛЛАР ХОДИМЛАРИ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Борщевский Александр Порфирьевич — «Узавтотранстехника» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкентдаги 145-автомобиль корхонаси ҳайдовчилар бригадири.

КОММУНАЛ ВА МАИШИЙ ХИЗМАТ ХОДИМЛАРИНИНГ «СЕРВИС» МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Усмонов Хамид Ғуломович — Тошкент «Техсложбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмасининг соатсоз устаси.

АЛОҚА ХОДИМЛАРИ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Шелим Нина Алексеевна — Тошкент шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш-техника бошқармаси 35-бўлинмасининг телеграфчиси.

САВДО ХОДИМЛАРИ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Умаржонова Мамлакат — Тошкент шаҳар Куйбишев район озиқ-овқат савдоси 1-магазинининг катта сотувчиси.

МАҲАЛЛИЙ САНОАТ ХОДИМЛАРИ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ

Мақсудова Вазира — «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчиси.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА — 27 ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК!

ЎН ИККИНЧИ ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК ИЛҒОРЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ

ТАШАББУСКОР ПАХТАКОРЛАР САФИГА ҚЎШИЛАЙЛИК!

ИЛГАРИ хабар берганимиздек, областимизнинг бир қатор хўжаликлари ЙИЛЛИК ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНЛАРИНИ 27 ИШ КУНИДА БАЖАРИШГА қарор қилган эдилар. Бугун уларнинг режалари, мажбуриятлари билан танишинг:

● ҒАЛАБА РАЙОНИДАГИ СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОЛХОЗ деҳқонлари планда кўзда тутилган 3300 тонна ўрнига 3700 тонна «оқ олтин» сотадилар. Улар машина терими кўламини 89 процентга, биринчи сорт пахта топширишни 85 процентга етказишга сўз бердилар. Шу райондаги «ПОБЕДА» КОЛХОЗИ эса 1920 тонна ўрнига 2336 тонна пахта сотишни, ҳосилнинг 80 процентини машиналар ёрдамида териб олишни, 90 процент хомашёни биринчи сортга топширишни режалаштирди.

● ЧИНОЗ РАЙОНИДАГИ КИРОВ НОМЛИ КОЛХОЗ пахтакорлари эса 2600 тонна пахта сотадилар. Хўжаликда машина терими 70 процентдан кам бўлмайди, 40 процент пахта биринчи сортга топширилади. «ҚИЗИЛ ОКТЯБРЬ» колхозининг янги марраси — 2500 тонна. 70 процент ҳосил машиналарда терилади. Биринчи сорт пахта 40 процентни ташкил этади.

● ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИДАГИ МАШЪАЛ ОХУНБОБОЕВ НОМЛИ колхоз 3110 тонна ўрнига 3850 тонна пахта топшириш учун кураш олиб боради. Ялпи ҳосилнинг 82,5 проценти «зангори кема»ларда терилади. 100 процент хомашё биринчи сортларга топширилади.

ТАШАББУСКОР ПАХТАКОРЛАР САФИГА ҚЎШИЛИНГ!

● Теримда ҳар кун, ҳар дақиқа ғанимат.

● Далаларни ва техникани машина теримига аъло даражада тайёрланг. Ҳамма ерда дефолиацияни белгиланган муддатларда сифатли тугалланишини таъмин этайлик.

Терилган пахталарни пешма-пеш қабул пунктларига топширинг.

Давлатга фақат юқори сортли пахта етказиб берайлик.

„ОҚ ОЛТИН" хирмонига

Областимиз районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 11 сентябргача бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён. (Планга нисбатан процент ҳисобида).

Чиноз	0,58	3,02
Янгийўл	0,41	2,07
Бекобод	0,30	1,42
Оққўрғон	0,24	0,90
Бўка	0,17	0,79
Пискент	0,20	0,66
Ғалаба	0,05	0,19
Коммунистик	0,07	0,12
Ўрта Чирчиқ	0,04	0,10
Область бўйича:	0,22	0,95

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРАЯПТИ

Областимиз районларида ғўза дефолиациясининг бориши тўғрисида шу йил 11 сентябргача бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — бир кунда дефолиация қилинган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

Оққўрғон	18	100
Ғалаба	14	64
Бўка	13	55
Ўрта Чирчиқ	12	50
Коммунистик	12	50
Чиноз	14	43
Бекобод	10	43
Янгийўл	9	38
Пискент	8	21
Область бўйича:	12	53

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

БАЙРОҚ КЎТАРИЛДИ

● ҒАЛАБА. Димитров номли колхознинг энг яхши теримчилари шарафига байроқ кўтарилди. Хўжаликнинг 1-бригадасидан Зинаида Ким, 5-бригадасидан Зулхумор Тожибоева каби теримчиларнинг ҳар бири кунига 100 килограммдан пахта термоқдалар. Улар мавсумда 4 тоннадан «оқ олтин» териш мажбуриятини олганлар.

НАВБАТ МАШИНА ТЕРИМИГА

● ЧИНОЗ. Киров номли колхоз деҳқонлари 740 гектар майдондаги ғўзани дефолиация қилишни барвақт тугалладилар. Шунингдек, «Қизил Октябрь», Энгельс ва К. Маркс номли колхозларда ҳам бу иш уюшқоқлик билан ўтказилди.

ПЕШҚАДАМЛАР ИБРАТИ

● ОҚҚЎРҒОН. «Партия XXII съезди» колхозининг кўпмингкилограммчи теримчилари ўзаро мусобақани кун сайин авж олдирмоқдалар. Айниқса, Тоҳир Далаев бошлиқ бригададан Ойбуви Ғаффорова, Иборат Жиянбоева каби теримчилар кўпчиликка ўрнак бўлмоқдалар. Кунига 120—130 килограммдан пахта термоқдалар. Бригада аъзолари 105 гектар майдондан 38 центнердан ҳосил топшириш мажбуриятини олганлар.

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

● БЕКОБОД. «Ленинград» совхозининг 4-бўлимига қарашли Ғайрат Аҳмедов бошлиқ бригада деҳқонлари йиллик пахта сотиш планини бажардилар. Пландаги 38 тонна ўрнига 40 тонна «оқ олтин» топширилди. Бригада аъзолари планга қўшимча яна 30 тонна пахта топшириш мажбуриятини олдилар.

СЕМИНАР-КЕНГАШ ЎТКАЗИЛДИ

● КОММУНИСТИК. «Ленинский путь» колхозининг 15-бригадаси дала шийпонида мавсумда теримчиларга маданий ва маиший хизмат кўрсатишни йўлга қўйиш бўйича семинар-кенгаш бўлиб ўтди. Семинарда партия ташкилотлари секретарлари, хўжаликлар раҳбарларининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосарлари, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва маиший хизмат ходимлари иштирок этдилар.

ШИЙПОНДА КОНЦЕРТ

● ПИСКЕНТ. Район маданият уйининг «Оқ олтин» бадиий ҳаваскорлар ансамбли тушки дам олиш пайтида Охунбобоев номли колхозда бўлиб, теримчиларга концерт қўйиб бердилар. Ҳаваскорлар она-Ватан ва пахтакорлар меҳнатини улуғловчи қўшиқлари билан колхозчилар дилини хушнуд қилиб қайтдилар.

КЎРИК-КОНКУРС ҒОЛИБЛАРИ

БЎКА. (Телефон орқали олинди). Ҳамза номли колхоз территориясида пахта териш машиналарининг кўрик-конкурси бўлиб ўтди. Кўрикда райондаги мавжуд 502 та терим агрегати синаб кўрилди. Махсус комиссия аъзолари ҳар бир машинани синчиклаб текширишдан ўтказдилар. Агрегатлар, асосан, техник жиҳатдан мавсумга шай эканлиги қайд қилинди, гувоҳномалар берилди.

Машиналарни йиғим-теримга аъло даражада тахт қилиб қўйган хўжаликлар учун мукофотли ўринлар таъсис этилган эди.

Биринчи ўринни «Партия XIX съезди» колхози механизаторлари эгалладилар. Иккинчи ва учинчи ўринлар Мичурин номли колхоз ва «Кўкорол» совхозига берилди. Ҳар уч хўжаликнинг бош инженерлари Ҳайитбой Душабоев, Қўзибой Шералиев ҳамда Дороб Содиқовлар совғалар билан тақдирландилар.

Бундан ташқари машиналарни йиғим-терим мавсумига пухта созлаганлиги учун 50 нафар механизатор фахрий ёрлиқлар билан тақдирланди.

Р. ХУДОЙҚУЛОВ.

Газетанинг бугунги сонига хабар қиладилар

БЎСТОНЛИҚДАН ХУШХАБАР

САБЗАВОТКОРЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоз деҳқонлари районда биринчи бўлиб, давлатга сабзавот сотиш планини бажардилар. Эл дастурхонига мўлжалдаги 8638 тонна ўрнига 8951 тоннадан ортиқ маҳсулот етказиб берилди. Деярли барча бригадалар планларини муваффақиятли уддаладилар. Т. Туймеқулов, С. Ибраев, Б. Нурғизаров ўртоқлар бошлиқ бригадалар эса планларини анча ортиғи билан адо этдилар.

ЛАУРЕАТ РАПОРТ БЕРДИ

Паркент районидаги «Ленинобод» совхозининг Саъдулла Абдиев бошлиқ бригадаси коллективи давлатга узум топшириш планини муддатидан илгари бажарди. Усмон Юсупов номли область мукофотининг лауреати бошчилик қилаётган бу бригада мирикорлари пландагига қўшимча яна 40—50 тонна узум топшириб, умумий ҳосилни 400 тоннадан оширишмоқчи. Шунингдек, мазкур совхознинг Ҳайдар Юсупов бошлиқ бригадаси боғбонлари ҳам давлатга пландаги 205 тонна ўрнига 230 тонна маҳсулот топширдилар.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитети маълум қиладики, 1985 йил 14 сентябрь куни соат 11.00 да область партия комитетининг мажлислар залида (Шароф Рашидов проспекти, 9-уй) ўн тўққизинчи чақириқ халқ депутатлари область Советининг учинчи сессияси очилади.

Совет партия группасининг мажлиси шу ернинг ўзида эрталаб соат 10.00 да бўлиб ўтади.

Депутатлар эрта билан соат 9.00 дан бошлаб рўйхатга олинадилар.

Халқ депутатлари область Совети ижроия комитети.

Целиноград шаҳрида 1985 йил 7 сентябрда бўлиб ўтган партия-хўжалик активи кенгашида

М. С. ГОРБАЧЕВ нутқи

(Боши биринчи бетда).

Ҳозир ҳосил учун курашнинг ҳал қилувчи босқичи бошланди. Ҳам озиқ-овқат бўладиган, ҳам ем бўладиган донга эҳтиёжнинг қондирилиши кўп жиҳатдан Қозоғистоннинг, Сибирь ва Урал ўлкалари ҳамда областларининг ҳиссаси билан белгиланади. Шуни эътиборга олиб, КПСС Марказий Комитети билан ҳукумат уларга катта ёрдам берди. Эндиги иш сизларга боғлиқ, ўртоқлар. Қозоғистон, Сибирь ва Урал областларининг партия ташкилотлари, меҳнаткашлари ўримни зўр ғайрат ва маҳорат билан ўтказиб, давлатнинг ғалла ресурсларига салмоқли ҳисса қўшиш билан мамлакатни қувонтирадилар, деб умид қиламиз.

Тюменда ёқилғи-энергетика комплексидаги ишларнинг аҳволи кўриб чиқилганидан кейин, биз бугун озиқ-овқат масалаларини муҳокама қилаётганимиз, чамаси, рамзий бир ҳолдир. Ёқилғи-энергетика комплексисиз ва озиқ-овқатсиз самарали экономика бўлиши мумкин эмас, халқ фаровонлигини, мамлакатнинг иқтисодий ва мудофаа қувватини ошириш вазифаларини муваффақиятли ҳал этиб бўлмайди.

Мустаҳкам озиқ-овқат базасини вужудга келтириш — умумпартия, умумхалқ вазифасидир. Марказий Комитетнинг апрель Пленуми бу хусусда: Озиқ-овқат программасини амалга ошириш ҳеч кечиктириб бўлмайдиган иш, бу ишга алоҳида эътибор берилиши керак, деб аниқ, принципиал йўл-йўриқ берди.

Қишлоқ хўжалигининг, бутун агросаноат комплексининг ҳолатини анализ қилиш учун КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумига асосланиш керак, деб ўйлайман. Ўшандан бери орадан уч йилдан сал кўпроқ вақт ўтди. Биз Озиқ-овқат программаси, агросаноат комплексини ривожлантиришнинг етук проблемалари юзасидан бир қанча йирик қарорларни қабул қилиб, тўғри иш тутганлигимизни давр кўрсатди. Партия ишлаб чиққан тадбирларни амалга ошириш ҳамма соҳалар бўйлаб давом этмоқда. Қишлоқ хўжалик машинасозлиги кенг кўламда модернизация қилинмоқда. Минерал ўғит ишлаб чиқариш кўрсаткичлари топшириқларга яқинлашиб қолди. Мелиорацияланган ерлар фонди анча кўпайди.

Қишлоқни социал жиҳатдан ўзгартириш ишларининг жуда катта миқёсларини алоҳида уқтириб ўтмоқчиман. Уй-жой бинолари, маданий-маиший объектлар, йўллар қурилиши кенгайтирилди. Мана шуларнинг ҳаммаси кадрларнинг қишлоқда мустаҳкам ўрнашиб қолиши учун қулай шарт-шароит яратди. Бирмунча юқори харид нархларини ва шу нархларга устамаларни белгилаш асосида колхоз ва совхозларнинг иқтисодий аҳволини яхшилаш юзасидан катта-катта тадбирлар амалга оширилганлиги уларнинг иқтисодий аҳволига ва хўжалик фаолияти натижаларига яхши таъсир ўтказмоқда. Хўжалик ҳисоби ва коллектив пудратининг жорий этилиши одамларнинг ишга муносабатига, меҳнатнинг натижаларига самарали таъсир қилмоқда.

Май Пленумидан кейинги ишимизга қисқача умумий якун ясаладиган бўлса, биз тўғри йўлни танлаб олдик, кўп нарсани ўргандик ва бир талай ишларни қилишга улгурдик, деб айтиш мумкин.

Умуман мамлакатда агросаноат комплексини ривожлантириш проблемаларига муносабат анча ўзгарганлиги ҳам муҳимдир. Қишлоқ хўжалигини ва у билан боғлиқ бўлган тармоқларни ривожлантириш масалалари умумхалқ вазифаси деб қаралмоқда, қишлоқнинг буюртмалари, унинг талаб ва эҳтиёжлари эса диққат-марказда турибди, биринчи навбатда бажарилмоқда.

Хўш, мана шуларнинг ҳаммаси колхоз ва совхозларнинг, агросаноат комплексидаги бошқа корхона ва ташкилотларнинг фаолият натижаларига қандай таъсир қилди, умуман жамият қандай наф кўрди? — деган табиий бир савол туғилади.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотининг умумий ҳажмига келганда, 1983—1984 йиллардаги якуний маълумотлар қишлоқ хўжалиги маҳсулоти ишлаб чиқариш беш йилликнинг шундан аввалги икки йилига нисбатан 22 миллиард сўмлик миқдорда ёки 9 процент кўпайганини кўрсатиб турибди. Дон, картошка, қанд лавлаги, сабзавот ва мева ҳосили кўпайди. Шу йиллар мобайнида гўшт етиштириш йилига ўрта ҳисобда 9 процент, сут етиштириш 8 процент, тухум етиштириш 6 процент ортди. Шу йилги план бажарилишини ҳисобга олганда, чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш 1982 йил даражасига нисбатан гўшт (тирик вазнда) 2,5 миллион тонна, сут 9,2 миллион тонна ва тухум 3,5 миллиард дона кўпаяди.

Шу йиллар мобайнида зарар кўрувчи хўжаликлар анча камайди, умуман колхоз-совхоз ишлаб чиқаришидаги рентабеллик даражаси эса ошди. 1983 йилда колхоз ва совхозларнинг соф фойдаси салкам 24 миллиард сўмга, рентабеллик даражаси қарийб 22 процентга етди. Об-ҳаво шароитлари жиҳатидан бирмунча мураккаброқ келган 1984 йил якунларига кўра бу фойда салкам 20 миллиард сўмни, ишлаб чиқариш рентабеллиги 18 процентни ташкил қилди.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришнинг кўпайиши озиқ-овқат маҳсулотларини аҳоли жон бошига истеъмол қилишга ҳам таъсир этди. Бу йил аҳоли жон бошига гўшт ва балиқ истеъмол қилиш 78 килограммни, шу жумладан балиқ истеъмол қилиш 17,7 килограммни, сут истеъмол қилиш 318 килограммни, тухум истеъмол қилиш 260 донани, нон истеъмол қилиш 134 килограммни, картошка истеъмол қилиш 110, сабзавот ва полиз маҳсулотлари истеъмол қилиш 106, мева ва резавор мева истеъмол қилиш 46, қанд-шакар истеъмол қилиш салкам 45 килограммни ташкил этади.

Буни қандай баҳолаш мумкин? Биз озиқ-овқатнинг умумий калориялилиги жиҳатидан дунёдаги энг ривожланган мамлакатлар даражасида турибмиз. Гўшт ва мевани аҳоли жон бошига истеъмол қилиш бизда ҳозирча айрим мамлакатлардаги даражадан пастроқ, белгиланган оқилона овқатланиш нормаларидан бир мунча озроқ. Шу нуқтаи назардан гўшт етиштириш Озиқ-овқат программасини бажаришдаги энг тиғиз жой бўлиб турибди. Бу соҳада биз орқада қоляпмиз.

Бошқа маҳсулотлар — сут, тухум, балиқ, қанд-шакар, сабзавот, картошкага келганда — уларни жон бошига истеъмол қилиш даражаси кўпгина мамлакатлардагига қараганда кам эмас, баъзи маҳсулотлар жиҳатидан юқорироқдир. Бу даража Озиқ-овқат программасининг режаларига баравар лашди ёки яқинлашиб қолди. Аҳолининг нон ва нон-булка маҳсулотлари хилларига бўлган эҳтиёжи таъминланмоқда.

Шундай бўлса ҳам аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш проблемаси ҳозирча тўла-тўкис ҳал этилгани йўқ. Бу маҳсулотлардан баъзиларига бўлган талаб таклиф қилинганидан ошиб кетмоқда. Бунинг сабаби шуки, бизда пул даромадлари озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришдан кўра тезроқ ошди. Айни вақтда асосий озиқ-овқат маҳсулотларини етиштириш чиқимлари гарчи кўпайиб бораётган бўлса ҳам, аммо уларга белгиланган давлат нархлари йигирма йил мобайнида деярли барқарор бўлиб турибди. Масалан, бизда гўшт магазинларда чиқимга нисбатан икки-уч баравар арзон нархда сотилмоқда. Ҳозир бу тафовут давлат дотацияси ҳисобига қопланмоқда, гўштнинг ўзи учун берилаётган дотация йилига қарийб 20 миллиард сўмни ташкил этмоқда. Бу катта пул экани кўриниб турибди.

Мамлакатимизда асосий озиқ-овқат маҳсулотларидан аҳолининг ҳамма табақалари бемалол баҳраманд бўлаётганлиги — бизнинг катта ютуғимиздир. Бироқ, шуни айтиш билан бирга, кўпгина совет кишиларини ташвишга солаётган гапни ҳам айтмасдан ўтиб бўлмайди. Марказий Комитетга меҳнаткашлардан тобора кўплаб тушаётган хатларда ишчилар ва деҳқонларнинг ғалла ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришга сарфлаётган меҳнатига ҳурматсизлик билан қаралаётганлиги тўғрисидаги масала кўтарилмоқда.

«Нон — ҳаёт манбаи, бизнинг бойлигимиз, Ватаннинг кучи ва қудратидир, — деб ёзадилар Красноярск ўлкасидаги Маганск посёлкасидан Иванов ва Мангалов ўртоқлар. — Кўпинча нон ҳаддан ташқари исроф қилинмоқда. Бу проблема билан ниҳоят жиддийроқ шуғулланиш керак».

Иккинчи хат. «Бизда очлар йўқ, — деб ёзади москвалик ўртоқ Суханова. — Ахлат идишларига бутун-бутун оппоқ нонлар ташланмоқда. Умумий овқатланиш корхоналарининг чиқитлари билан чорвани боқиш мумкин».

Бундай хатлар кўп. Бу борада меҳнат коллективларида ҳам, марказий органларда ҳам ўйлаб кўриладиган ишлар борга ўхшайди. Очиғини айтганда, бу ҳақда ҳар бир оилада ҳам ўйламоқ керак. Нонга, бошқа озиқ-овқат маҳсулотларига муносабатни кескин ўзгартириш — ҳаммамизнинг ишимиз.

Бироқ озиқ-овқат проблемасини ҳал этишдаги бош йўл — партиянинг, бутун халқнинг қишлоқ хўжалигини, умуман агросаноат комплексини янада ривожлантириш соҳасида сабот билан ишлашидан иборат эканлиги мутлақо равшан.

Шу билан бирга, ошиб бораётган моддий-техникавий ва иқтисодий имкониятлардан кўпгина областлар, ўлкалар ва республикаларда ҳали дуруст фойдаланилмаётганлигини кўрсатувчи бир талай мисоллар бор. Даромад манбаларини мўл ҳосилдан ва чорва маҳсулдорлигидан эмас, хўжаликни тежаб-тергаб юритишдан эмас, балки бюджетдан маблағ ва банкдан кредит олишдан излаётган ходимлар ҳали ҳам бор.

Ишдаги камчилик ва нуқсонлар қишлоқ хўжалигига ва аввало деҳқончиликка кўпроқ барқарорлик бахш этиш соҳасидаги тадбирларнинг натижадорлигига жиддий таъсир қилди. Бугун шу гапни яна бир бор таъкидлаб ўтмоқчиман: биз об-ҳавони ўзгартира олмаймиз. Йўл битта — конкрет, баъзан мураккаб шароитларда мўл ҳосил олишнинг энг самарали усуллари ва методларини қидириб топмоқ керак. Бу — агросаноат комплексидаги ишимизнинг энг муҳим проблемасидир.

Бу, айниқса, Сибирь ва Урал, Қозоғистон ўлка ва областлари учун ғоят муҳимдир. Деҳқончиликнинг беқарорлиги бу ердаги колхозлар ва совхозлар фаолиятининг натижаларига кучли таъсир қилмоқда. Беш йилликнинг тўрт йили давомида Қозоғистонда маҳсулотнинг кўпгина турлари бўйича план топшириқлари бажарилмади. Давлатга дон сотишда республика катта қарздор бўлиб қолди. Баъзи сифат кўрсаткичлари ёмонлашди, бир қанча районларда далаларнинг ҳосилдорлиги, чорвачиликнинг маҳсулдорлиги пасайди.

Сўнгги йилларда РСФСРнинг Урал ва Сибирдаги кўпгина областларида дон етиштириш ва давлатга сотиш планлари мунтазам бажарилмаётир. Олтой ва Красноярск ўлкаларининг, Новосибирск, Оренбург, Курган, Челябинск областларининг колхоз ва совхозлари дон сотиш юзасидан тўрт йил ичида катта қарздор бўлиб қолдилар. Улар анчагина миқдордаги сут ва гўштни етказиб беролмадилар.

Дон етиштириш ва харид қилиш планларининг барбод этилиши мамлакат эҳтиёжларини қондиришда қийинчилик туғдирмоқда. Бу эса бизни донни четдан сотиб олишимизга, анчагина валюта ресурсларини сарфлашимизга мажбур қилмоқда. Биз эҳтиёжларимизни тўла қондириш учун дон етиштиришни тағин ҳам кўпайтириш вазифасини қўймоқдамиз. Мамлакат ғаллакор республикалари, ўлкалари ва областларининг колхоз ва совхозлари, партия, совет, хўжалик органлари ўз амалий ишларида ана шуни ҳисобга олишлари керак.

Конкрет нуқтаи назардан қараганда, бу нимани билдиради? Агар, энг муҳими тўғрисида гапирадиган бўлсак, об-ҳаво ҳар қандай ноқулай келган шароитда ҳам мамлакат камида 200 миллион тонна, нормал шароитларда эса 250 миллион тонна ва ундан ҳам кўпроқ дон олишга эришиши керак. Мен буни деҳқончилигимизнинг яқин йиллардаги стратегик вазифаси, деб айтган бўлур эдим!

Лекин дон проблемаси — бу донни йиғиштириб олишни кўпайтиришгина эмас, балки ундан оқилона фойдаланиш ҳамдир. Биз ем-хашак етиштиришдаги нуқсонларимизни дондан ем учун кўп миқдорда фойдаланиш билан қоплай олмаймиз. Бу номақбул, йўл қўйиб бўлмайдиган практикадир. Кўпгина районларда эса бундай практика илдиз олиб кетган. Проблеманинг ғоят муҳимлигини англаб етиб, уни ҳал қилиш йўлларини излаш лозим. Бу соҳада сабоқдан маълум хулоса чиқариб олинди: 1983—84 йилларда хашак ва ширали озуқа тайёрлаш планлари бажарилибгина қолмай, балки ошириб адо этилди. Бу эса концентрациялашган озуқани кам ҳажмда сарфлаган ҳолда чорвачилик маҳсулотларини етиштиришда янада юксак натижаларга эришишни таъминлаш учун шароит яратди. Шу боисдан колхоз ва совхозларда ем-хашак етиштириш билан худди дон етиштириш сингари шуғулланиш лозим. Бундан кам ҳам бўлмасин ва ёмон ҳам бўлмасин — бу тарозининг икки палласидир. Колхоз ва совхозларда фаннинг ҳозирги ютуқларидан ва тўпланган тажрибадан фойдаланиш асосида озуқабоп экинлар ҳосили учун, ем-хашак сифатини яхшилаш учун курашиш лозим.

Мен ҳатто сифат проблемаси биз учун биринчи ўринга қўйилиши керак, деб айтган бўлардим. Контрол тадқиқотлар шуни кўрсатмоқдаки, мамлакатнинг кўпгина регионларида ем-хашак сифати пастлиги сабабли 20 процентдан 30 процентгача тўйимли моддалар исроф бўлмоқда. Бир қанча жойларда озуқа оқсили тақчиллигини тугатиш юзасидан суст иш олиб борилаётганлиги натижасида ем учун дон ортиқча сарфланиб юборилмоқда. Кўпгина хўжаликларда буни англаб етиб, оқсил проблемасини ҳал этишга актив киришдилар, бошқалар эса давлат ресурсларидан ёрдам олишга кўз тикмоқдалар. Оқсил проблемасини ҳал этаётганларни қўллаб-қувватлаш, бошқаларнинг тайёрга айёр бўлиш кайфиятларини қатъий қоралаш лозим.

Янги беш йиллик планлари тузилаётган ҳозирги пайтда ҳар бир колхоз ва совхозда, ҳар бир районда, барча областлар, ўлкалар ва республикаларда гўшт ресурсларини кўпайтириш билан боғлиқ бўлган проблемаларни пухта ўйлашлари муҳимдир. Бу ғоят муҳим вазифадир. Ўн биринчи беш йилликнинг тугалловчи йилида гўшт етиштириш 1980 йилга нисбатан сўйилган вазнда 2 миллион тонна кўпайиши кўзда тутилмоқда. Озиқ-овқат программаси кўрсаткичларига етиб олиш учун ўн иккинчи беш йилликда биз уни икки баравар кўпайтиришимиз лозим.

Умуман, дон, ем-хашак, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштириш вазифалари келгуси беш йилликда олдимизда жиддий ишлар турганлигидан далолат бермоқда. Агросаноат комплексининг барча ходимлари, аввало бизнинг раҳбар кадрларимиз буни яхши эсда тутишлари керак.

Белгиланган маррага қандай эришиш мумкин, бунинг учун бизда зарур шарт-шароитлар борми, деган савол туғилади. Баландпарвоз гап қилмай, ана шу саволга очиқ жавоб қайтарадиган бўлсак, Марказий Комитет номидан шуни равшан айтмоқчиманки, эндиликда бизда ана шундай имкониятлар ва ана шундай шароитлар мавжуддир. Минглаб колхоз ва совхозларнинг, бир қанча ўлкалар ва областларнинг Марказий Комитет май Пленумидан сўнгги йиллардаги ишлари бизда ана шунга ишонч ҳосил қилмоқда.

Ҳозирги вақтда олдимизда қишлоқ хўжалиги, умуман агросаноат комплекси ихтиёридаги ҳамма нарсалар юқори самара беришини таъминлашдек, биринчи даражали вазифа турибди. Қишлоқда фонд самарадорлиги даражаси пастлигича қолмоқда. Курган областида колхоз ва совхозларнинг ишлаб чиқариш фондлари Марказий Комитет май Пленумидан кейинги икки йил ичида қарийб 13 процент кўпайди, ялпи маҳсулот ҳажми эса 12 процент камайиб кетди. Кустанай областида ҳам аҳвол ана шундай, бу ерда шу вақт ичида асосий ишлаб чиқариш фондлари 14 процент кўпайди, маҳсулот етиштириш эса камайиб кетди. Россия Федерацияси, Украина, Қозоғистон, Ўзбекистоннинг бошқа бир қанча областларида ҳам фонд билан таъминланиш даражаси сезиларли ошгани ҳолда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳажми камайиб кетишига йўл қўйилди.

Қишлоқда олдимизда турган амалий вазифаларнинг бутун занжирини ҳал этиш учун лозим бўлган асосий бўғин — бу колхоз, совхоз, агросаноат комплекси барча корхоналарида ишлаб чиқаришни ҳамда ходимларнинг меҳнатини ташкил этиш, юксак унум билан самарали ишлашнинг мавжуд тажрибасидан кенг фойдаланишдир. Бунда ҳамма нарса қўшимча капитал маблағга эмас, балки раҳбар кадрларнинг партия, совет ва хўжалик органларининг фаолиятига боғлиқдир.

Баъзи амалий масалалар хусусида батафсилроқ тўхталиб ўтишни истар эдим.

Биринчидан — янги илғор технологияларга, моддий ресурслардан фойдаланишнинг тағин ҳам самаралироқ формаларига дадилроқ ўтиш, моддий ресурсларни энг аввало улар энг кўп самара берадиган йўналишларга жамлаш керак. Биз келгуси беш йиллик давомида интенсив технология асосида донли экинлар етиштиришга алоҳида эътибор бермоғимиз керак.

Бу йил деярли 17 миллион гектар майдонда буғдой ва дон учун экилган маккажўхорининг деярли ҳаммаси интенсив технология асосида етиштирилмоқда. Об-ҳаво инжиқликларига қарамай, бу ерда мўл ҳосил етиштирилмоқда. Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва ВАСХНИЛ маълумотларига қараганда, хўжаликлар катта-катта майдонларда гектаридан 40—50 центнердан — оддий технологиядагига нисбатан 15-20 центнер кўп дон олмоқдалар.

Янги технологиялар тобора мустаҳкам ўрин олмоқда. Жойлардан тушган таклифларга мувофиқ 1986 йил ҳосили учун 31 миллион гектардан кўпроқ майдонда донли экинлар, жумладан, деярли 4 миллион гектар майдонда маккажўхори интенсив технология асосида етиштирилади. Олдинги яхши технологиялар мавжудлигини ҳисобга олиб, биз яқин келажакда шундай технологияларни камида 60 миллион гектар майдонда қўлланишни кўзламоқдамиз. Гарантияланган юқори ҳосил олиш, барқарор дон етиштириш учун ўғит, техника, бошқа ресурсларни аввало шу жойларга жамлаш керак.

Лекин гап фақат шундагина эмас. Бугун биз олимлар билан қисқа учрашув ўтказдик. Ана шу суҳбатга якун ясаб, қуйидагиларни айтиш мумкин: ҳозирги босқичда далаларда технология интизомига риоя этиш энг муҳим масаладир. Қишлоқ хўжалигида ҳам худди, масалан, пўлат ёки чўян эритиш вақтидаги каби технология интизоми зарур. Пўлат эритиш вақтида озгина хато қилсанг ҳам металлнинг сифати бошқача бўлади. Биз далаларда ишнинг худди ана шундай босқичига етиб келдик. Интенсив технологияни қўлланиб, мумкин қадар кўпроқ самара олиш учун малакали кадрларга эга бўлишимиз лозим. Биз ҳамма жойда ҳам кадрларнинг яхши профессионал тайёргарлигига эришганмиз, деб айта олмаймиз.

Бизда кўплар ўзибўларчилик билан ишлашга ўрганиб қолишган: экин экишади, нима униб чиқса шуни ўриб олишади. Ҳамма иш шундан иборат. Интенсив технология жорий этилганда, бундай ишлаб бўлмайди. Экинларни парваришлаш вақтида деҳқон нозик жиҳатларни ҳисобга олиб, билимдонлик билан ишлаши керак. Шу сабабли кадрларни ўқитиш лозим, чуқур билим бўлмаса иш юришмайди. Муттасил юқори ҳосил олишнинг энг пухта йўли ана шундан иборат, ўртоқлар. Умумий кўрсатмалар бериш ва шиорларнинг вақти ўтиб кетди. Партия комитетлари жуда катта аҳамиятга эга бўлган бу ишни ўзларининг доимий назоратларига олишлари, фан ва илғор практикага таяниб, интенсив технологияни ишлаб чиқаришга мумкин қадар кўпроқ жорий этишлари керак.

Иккинчидан, кўп жойларда деҳқончиликнинг илмий асосланган системаларидан ҳамон суст фойдаланилмоқда. Бундай системалар ҳозирги вақтда ҳар бир зона учун, аслини олганда ҳар бир хўжалик учун ишлаб чиқилган. Бу ер унумдорлигини оширишнинг муҳим омилидир. Бунда шуни ҳам ёдда тутиш кераккки, деҳқончилик системасининг ҳар қандай элементини менсимаслик ҳосил учун курашнинг бутун циклини бузади, ҳатто меҳнат ва маблағ сарфларини зое кетказади. Шудгор қилиб, дам бериб қўйилган ер тўғрисида алоҳида тўхталмоқчиман. Аниқроқ қилиб айтганда, ерга дам бериш масаласига муносабат ҳақида гапирмоқчиман. Эслаб кўринг-а, бир неча йил муқаддам ерга дам бериш зарурлиги ёки зарур эмаслиги, ҳақида ўткир баҳс борган эди. Пировардида, бу баҳсда илм-фан ҳамда илм-фан маълумотларига таянувчи нуқтаи назар ғолиб чиқди. Ҳозир бизда салкам 22 миллион гектар ерга дам беріляпти. Қозоғистон, Сибирь ва Уралнинг асосий ғаллакор районларида шудгорланадиган майдонларнинг 15-20 процентига дам бериб қўйилган.

Терентий Семенович Мальцев ҳозир шу ерда ўтирибди. У киши кези келганда, ҳамиша менга ерга дам беришни эслатар ва бу ишни охирига етказиш керак дер эди: Сибирь ва Қозоғистоннинг қўриқ ерлари шароитида дам берилган ерлар 20 процентдан кам бўлса, бу ишнинг бўлмагани яхши.

Биз ё шундай даражага чиқиб олдик, ёки унга яқинлашиб қолдик. Аммо бунинг натижалари жуда хилма-хил бўляпти, улар ўйлаб кўришни талаб қилади. Қурғоқчилик йилларида яхши тайёрланган ва тўғри ишлов берилиб, дам олдирилган ерлар дам берилмаган ерларга нисбатан икки-уч баравар юқори ҳосилни таъминлаётганлиги тўғрисида кўплаб мисол келтириш мумкин. Оғир келган йилларда бу айниқса кўзга ташланмоқда. Бу ерда дон сифати ҳам бошқа далалардагига нисбатан яхшироқ. Лекин ҳамма жойда ҳам иш ана шундай эмас. Омск, Саратов, Оренбург, Целиноград, Олтой ўлкаси каби йирик ғаллакор областларда ҳам дам берилган ерларнинг кенгайтирилиши ҳали ҳозиргача ялпи дон ҳосили етарли кўпайишини таъминламаяпти.

Бунинг сабаби нимада? Сабаби шундаки, ер дам беришга ажратиб қўйилди-ю, у ерда чинакам иш олиб борилмади. Бу янги масала эмас, биз бу ҳақда кўп марта гапирганмиз. Баъзи ҳолларда ерга вақтида дам берилмайди, бошқа жойларда унга ишлов берилмай, ерни ўт босиб кетади. Бизнинг район ва область агросаноат бирлашмаларимиз қаёққа қараяпти, мутахассисларимиз, зонал илмий тадқиқот институтларимиз қаёққа қараяпти? Энг муҳими эса, ўртоқлар, агроном бу аҳволга қандай қилиб хотиржам қараб туриши мумкин? Ер—дала мутахассиси, қонуншуноси бўлган агрономнинг жонажон иши, шон-шараф ва виждон ишидир!

Учинчидан, мамлакатимизнинг кескин континентал иқлими, қурғоқчилик тез-тез такрорланадиган конкрет шароитларида мелиорацияланган ерлар, аввало суғориладиган ерлар бўлмаса, барқарор қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини таъминлаш мумкин эмаслиги ҳаммамиз учун равшан.

Биз қишлоқ хўжалигини мелиорациялашнинг улкан программасини амалга ошира бориб, катта йўлни босиб ўтдик. Мелиорациялаш ишлари кўлами ҳозир ишлаб чиқилган ва қабул қилинган планлар асосида бундан кейин ҳам кенгайтирилаверади. Бизнинг бу қатъий йўлимиз КПСС Марказий Комитетининг ўтган йилги октябрь Пленумида яна бир бор тасдиқланди.

Шунга қарамай, ҳозирги пайтда биринчи навбатдаги вазифа — мелиорацияланган майдонларни кенгайтириш эмас, балки улардан самарали фойдаланишни таъминлашдан иборат. Ана шу ерлардан олинаётган ҳосил мелиорациялаш учун сарфлаган харажатларимизга ҳам, мелиорация жиҳатидан яхшиланган ерларимиз имкониятларига ҳам мос келмаяпти. Қишлоқ хўжалиги, Мелиорация ва сув хўжалиги министрликлари, ВАСХНИЛ аслини олганда бу кўнгилсиз ҳолларни фақат қайд этишяпти, холос. Бу масалалар хусусидаги кўрсатмалар етарлидир, бироқ юқорида номлари тилга олинган ташкилотларнинг раҳбарлари партия Марказий Комитети ва ҳукумат қарорларини бажариш учун партиявий масъулият билан иш олиб бормадилар.

Баъзан суғориладиган ер бўлса бас, ҳосил ўзи битаверади, деган мулоҳазаларни эшитиш мумкин. Биласизми, бу ашаддий экстенсивчилар мулоҳазасини эслатади. Ҳамма жойда йўл қўйиб бўлса ҳам, суғориладиган ерлардан фойдаланиш масалаларида ўзибўларчиликка йўл қўйиб бўлмайди. Биринчи навбатда суғориладиган ва мелиорацияланган ерларда экинларни интенсив технология асосида парваришлашни таъминлаш лозим. Мелиорацияланган ерлар ҳолатини тубдан яхшилаш учун кечиктириб бўлмайдиган тадбирлар тўғрисида ҳам жон куйдириш лозим. Ажратилаётган капитал маблағларни биринчи навбатда худди шундай жойларга йўналтириш керак. КПСС Марказий Комитети билан ҳукуматнинг талаби ана шундайдир ва бу талаб оғишмай бажарилиши лозим.

Тўртинчидан, чорвачилик проблемалари тўғрисида гапирадиган бўлсак, муайян куч-ғайрат сарфланганига қарамай, фан-техника тараққиёти бу тармоққа ҳали тўла кириб келган эмаслигини эътироф этмоқ керак. Кўпгина раҳбар ходимлар, мутахассислар, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш проблемаларини ҳамон экстенсив омиллар ҳисобига ҳал қилишга уринмоқдалар.

Бир неча йил муқаддам биз чорва моллар сонини кўпайтиришни эмас, балки молларни сифат жиҳатидан яхшилаш ва маҳсулдорлигини оширишни асосий йўналиш деб олға сурганимизда, буни кўп одамлар яхши тушуниб етмадилар ва ҳатто ижирғаниб қўйдилар. Лекин бундай ёндашиш ўзини тўла оқлаётганлигини ҳаёт исботлади. Бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас. Илғор хўжаликларнинг тажрибаси буни исботлади. Кейинги икки-уч йил ичида мамлакатда сигир ва бошқа чорва моллар туёғи аслида кўпаймаган, сигирлар ҳатто бирмунча камайган бир пайтда чорвачилик маҳсулоти етиштириш ва тайёрлаш гарчи тубдан бўлмаса ҳам, аммо муттасил ортиб борди.

Биз бундан буён ҳам асосий диққат-эътиборни чорва туёғини кўпайтиришга эмас, балки маҳсулот етиштиришнинг интенсив методларини қатъият билан жорий этишга қаратишимиз керак, чунки чорва туёғини кўпайтириш янги фермалар қуришга ва ходимларга кўплаб чиқим қилинишини талаб этади. Эҳтимол, ем-хашак етиштириш илдам суръатлар билан кўпайтирилган тақдирда, чорва туёғини ҳам кўпайтириш керак бўлган районлар ва ҳатто областлар ҳам бордир. Аммо асосий диққат-эътиборни чорвачиликни интенсивлашга қаратиш лозим.

Агар гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг вазни лоақал 50 килограмм оширилса, биз чорва туёғини кўпайтирмай туриб, тирик вазнда бир ярим миллион тонна гўштни қўшимча равишда олишимиз мумкин бўлади. Чорва туёғини кўпайтириш ҳисобига етиштирилган қўшимча гўштдан кўра бундай қилиш анча арзон ва тежамли бўлади. Акс ҳолда чорва туёғини қарийб 5 миллион бош кўпайтириш талаб қилинган бўлур эди.

Сут чорвачилигига ҳам ёндашишни ўзгартириш керак. Селекция-наслчилик иши, янги технологиялар, молларни балансланган боқиш туфайли очиладиган имкониятларни рўёбга чиқариш учун активроқ киришмоқ керак. Булар — юксак маҳсулдорликнинг энг асосий таркибий қисмларидир. Агар биз ҳозир мавжуд сигирларнинг ҳар биридан ўрта ҳисобда уч минг килограмм сут оладиган бўлсак, сутни қаерга қўйишни билмай қолар эдик.

Чорвачиликни интенсивлаш, мол ва парранда маҳсулдорлигини ошириш Сибирь областлари ва ўлкалари ҳамда Қозоғистон учун актуалдир. Мана шунга зўр эътибор берилиши лозим.

Сўнгра М. С. Горбачев қишлоқ хўжалик маҳсулотини асраш ва қайта ишлаш проблемасига тўхталиб, уни ўн иккинчи беш йиллик учун энг муҳим вазифа деб таърифлади. Шу муносабат билан у қишлоқ хўжалик маҳсулотларини асраш ва қайта ишлашнинг моддий-техникавий базаси яратилиши учун масъул бўлган марказий идораларни ҳам, бу вазифани ҳал қилиш ресурсларини қидириши лозим бўлган маҳаллий партия ва совет органларини ҳам танқид қилиб, агросаноат комплексининг учинчи соҳаси тармоқларини, айниқса озиқ-овқат машинасозлигини илдамроқ ривожлантиришни таъминлаш зарурлигини таъкидлади.

Бу масалани ҳал этишда бошқа министрликлар ҳам қатнашишлари керак. Маҳаллий партия ва совет органлари мана шу энг муҳим давлат вазифасини амалга оширишга зўр беришлари ҳамда озиқ-овқат, гўшт ва сут саноати корхоналарини, сабзавот базаларини модернизациялаш ва реконструкция қилиш, совитиш ускуналарини ишлаб чиқариш ва монтаж қилиш соҳасида жойларда конкрет қандай ишлар қилиш лозим ва мумкин эканлигини аниқлашлари керак.

Суҳбатдан фойдаланиб, тўла-тўкис сизларга боғлиқ бўлган масалалар борлигини уқтириб ўтмоқчиман, ўртоқлар. Жуда катта саноат потенциалига, ўнлаб қурилиш трестларига эга бўлган катта-катта шаҳарлар, область ва ўлка марказларида мева-сабзавот маҳсулотларини асраш ва реализация қилиш учун зарур қувватларни вужудга келтириш наҳотки проблема бўлса? Менга айтишларича, Целиноградда дала-магазин цикли яхши йўлга қўйилган. Бу — катта иш. Бундай қилинмаган жойларда эса қийинчиликлардан эмас, балки муҳим ишга беларволик билан қаралаётганидан ўнғайсизликлар келиб чиқмоқда. Буни бошқача баҳолаб бўлмайди, чунки гап одамларнинг кундалик эҳтиёжлари ҳақида, халқнинг моддий фаровонлигини ошириш тўғрисида бормоқда.

Қурилиш министрликлари саноатнинг озиқ-овқат тармоқларидаги объектларни қуриш ва реконструкция қилишни орқага сурмасликларига эътиборни қаратмоқчиман. Қурувчилар бугунги гаплардан хулоса чиқариб оладилар, деб умид қиламиз.

Яна бир масала. Биз қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида ва у билан боғлиқ бўлган тармоқларда ўтказаётган технологик ва ташкилий қайта қуришлар илмий тадқиқот муассасаларимизнинг имкониятларини рўёбга чиқаришга ҳам янгича ёндашишни талаб қилади. Қишлоқ хўжалик фани бир талай иш қилди ва қилмоқда, албатта. Бу иш ҳаммага маълум. Аммо биз бугун эришилган натижалар билан қаноатлана олмаймиз.

Марказий Комитет фаннинг ўзини интенсивлаш вазифасини қўймоқда. Гап уни қишлоқдаги тараққиётни жадаллаштиришнинг ҳақиқий катализаторига айлантириш тўғрисида бормоқда. Бу соҳадаги асосий иш илмий тадқиқотларнинг даражаси ва натижадорлигини биринчи галда тубдан оширишга боғлиқ.

Ҳозир биз шундай босқичда яшаб турибмизки, энди фан-техника тараққиётининг, биология ва биотехнология актуал проблемаларига оид фундаментал ишларнинг энг муҳим соҳаларига янада асосли равишда киришиш лозим. Яқинда бу масала Сиёсий бюрода муҳокама этилиб, муфассал қарор қабул қилинди. Бу соҳадаги ютуқлар энг муҳим биология жараёнларининг интенсивлигини кескин ошириши мумкинлигини олимларнинг ишлари кўрсатиб турибди.

Фандаги илғор йўналишлар, замонавий методологик ва методик ёндашишлар селекция иши учун катта имкониятлар очмоқда. Генетика ва ҳужайра инженериясини қўлланиш деҳқончиликда касалликларга чидамли, қурғоқчиликка ва совуққа юксак даражада бардош берадиган, ҳар бир регионнинг табиий шароитларига мослашган навлар яратилишини анча тезлаштириши мумкин. Бу гап чорва ва паррандананинг янги, янада маҳсулдор зотларини етиштиришга ҳам тааллуқлидир.

Ҳозир қишлоқ хўжалигини илмий таъминлаш проблемалари шу даражага етиб бордики, улар илм-фаннинг турли соҳалари олимларининг кенг иштирокини талаб қилади. Бу ўринда мен СССР Фанлар академиясига мурожаат этиб, унинг ВАСХНИЛ ва агросаноат соҳасидаги бошқа илмий муассасалар билан ҳамкорликни янада кенгайтиришини илтимос қилмоқчиман. Фундаментал фанни агросаноат комплексининг илмий муассасалари билан янада яқиндан бирлаштириш замирида аграр фаннинг савиясини ошириш ва унинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига таъсири самарадорлигини кучайтиришнинг катта резерви яшириниб ётибди.

Тадқиқотчиларнинг ютуқларини практикага жорий этиш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш лозим. Бу ишнинг шакллари ҳар хил бўлиши мумкин. Бироқ илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси бу шакллар орасида энг оқилона шакл эканини тажриба кўрсатди. Бу нарса кўп йиллик тажрибада синаб кўрилди ва исботланди.

Биз ҳаммамиз агросаноат комплекси соҳасидаги вазифаларни тезроқ амалга ошириш зарурлигини жуда яхши тушуниб турибмиз, деди сўзини давом эттириб М. С. Горбачев. Бунинг учун зўр ташкилотчилик ва сиёсий иш талаб қилинишини ҳам ҳаммамиз яхши тушуниб турганлигимизга шубҳа қилмаймиз. Апрель Пленумининг қарорлари, КПСС Марказий Комитетида фан-техника тараққиёти проблемалари юзасидан ўтказилган кенгаш материаллари ва партиянинг бошқа ҳужжатлари бу ишни қандай қилиб натижалироқ ўтказиш керак, деган саволга жавоб беради. Шу ҳужжатларда баён этилган ғоялар, йўл-йўриқлар ва хулосаларни сабот ва изчиллик билан турмушга татбиқ этиш керак.

Мамлакатнинг аграр секторида ташаббускорлик билан ишлаш лозим. Бу гап барча кадрларга — партия, совет, хўжалик, касаба союз кадрларига тегишлидир. Бу гап партиянинг барча бўғинларига тааллуқлидир.

Партия ташкилотларининг чуқур ўйлаб ташаббускорлик билан қиладиган иши ишлаб чиқаришнинг таг заминида яшириниб ётган резервларни кўтариш, қишлоқда барпо этилган ишлаб чиқариш-иқтисодий имкониятларининг ва кадрлар имкониятларининг юксак самарадорлигини таъминлашга йўл очади. Ҳозир айнан шу нарсага асосий эътиборни қаратмоқ керак. Шу муносабат билан қишлоқ район партия комитетларимизнинг роли ҳақида гапирмоқчиман. Ҳозир улар 3200 тага етди. Улар 49 мингтадан кўпроқ колхоз, совхоз партия ташкилотини бирлаштиради. Ҳозир қишлоқда олти ярим миллион коммунист бор. Бу — партиямиз составининг учдан бир қисмидан кўпроғи демакдир. Бундай куч билан, бундай авангард билан ҳам ишлаб чиқариш соҳасида, ҳам социал соҳада чинакам буюк ишлар қилиш мумкин. Партия Марказий Комитети партиямизнинг мана шу жуда муҳим бўғини фаолиятини юксак қадрлайди, партия комитетларининг партия сиёсий йўлини амалга оширишга ва жумладан Озиқ-овқат программасини бажаришга қўшаётган ҳиссасини қадрлайди.

Шу билан бирга баъзи бир мулоҳазаларни ҳам айтиш зарурати бор. Марказий Комитетнинг бўлимлари бир қанча область партия ташкилотларининг фаолиятини ўрганганида кўпгина район партия комитетлари ўз ишларини суст қайта қураётганликлари, баъзан партия комитети — сиёсий раҳбарлик органи эканини унутиб қўяётганликлари маълум бўлди.

Айрим райкомлар нотўғри услубга чалғиб кетмоқдалар. Баъзан партия комитетининг иш формалари ва методларини хўжалик органининг иш формалари ва методларидан фарқ қилиш қийин. Ҳамма жойда ҳам идеология ишининг савиясини оширишга эътибор берилмоқда, деб бўлмайди.

Кадрлар билан ишлаш — қишлоқ райкоми учун муҳим масала. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари — чиндан ҳам кадрларимизнинг олтин фондидир. Ҳар бир районда, ҳар бир область, ўлка, республикада хўжалик раҳбарлари кадрларнинг барқарор корпуси вужудга келиб, мустаҳкамланиши учун раислар ва директорларнинг оғир ишини юксак қадрлаш ва бу ишнинг обрўсини ошириш керак.

Пировардида М. С. Горбачев бундай деди:

Партиянинг навбатдаги съезди арафасида, янги беш йиллик бўсағасида бундай гурунг — кенгашнинг ўтказилиши мана шу йирик қишлоқ хўжалик регионигина учунгина эмас, бутун мамлакат, бутун халқимиз учун алоҳида аҳамиятга эгадир. Бу йил Қозоғистонда, Сибирь ва Уралда давлатга дон сотиш планларини муваффақиятли уддалаш ва мамлакатнинг озиқ-овқат ресурсларига салмоқли ҳисса қўшиш учун ҳамма шарт-шароитлар бор. Бу — партиянинг навбатдаги XXVII съездига яхши совға бўлади. **(Давомли қарсаклар).**

ЖАНУБИЙ ВОКЗАЛ ИШГА ТУШДИ

1985 йил 11 сентябрь. Москва вақти билан соат 18 дан 29 минут ўтди. Шу пайтдан бошлаб Ўзбекистон пойтахтининг иккинчи пассажирлар вокзали — Жанубий вокзал ишлай бошлади. Машинист Ҳабибулла Исамуҳамедов билан унинг ёрдамчиси Сергей Навала янги вокзалдан биринчи составни — 662 номерли «Бухоро» фирма поездини ҳайдаб кетдилар.

Икки миллион аҳолиси бўлган шаҳарнинг энди темир йўл пассажирларига хизмат қилувчи иккита комплекси бор. Марказий вокзалдан аввалгидек пойтахтни Сибирь, Урал, мамлакатнинг Европа қисми билан боғлайдиган шимолий йўналишдаги составлар жўнаб кетади ва келиб туради. Андижон—Москва ёки Жалолобод — Фрунзе каби транзит поездлар ҳам шу ерда тўхтайди. Шу бугун ишга тушган янги вокзалда жанубий йўналишда: Душанбе, Красноводск, Китоб, Фарғона водийси, Зарафшон водийсига қатнайдиган поездлар бўлади.

Бу янгилик иккала вокзалдаги пассажирларга хизмат қилишни яхшилашдан ташқари Ўрта Осиё темир йўлининг энг серқатнов узели — Тошкент узелидан юк поездлари ўтишини ғоят тезлатишга ҳам имкон беради. Натижада миллион-миллион тонна халқ хўжалик юклари истеъмолчиларга тезроқ етиб боради. Шунинг учун ҳам Тошкентда иккинчи вокзални ишга тушириш мамлакатнинг энг катта йўлларидан бирини реконструкция қилиш ва ривожлантириш борасида ҳозир амалга оширилаётган катта программанинг муҳим бир босқичи бўлиб қолди.

11 сентябрь куни биринчи поезд жўнаб кетиши олдидан Жанубий вокзалда ўтказилган тантанали митингда мана шулар ҳақида гапирилди.

Митингда Ўрта Осиё темир йўли бошлиғи Н. А. Белогуров, Тошкент тўқимачилик комбинати тўқувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. П. Казанцева, 351-қурилиш-монтаж поезди бригадири Р. Саиджонов сўзга чиқдилар. Бу ерда вокзални нормадаги муддатлардан анча ўзиб лойиҳалаган ва қурган «Ташжелдорпроект» институти, 351-,406-,696-қурилиш-монтаж поездлари коллективига миннатдорчилик билдирилди. Главташкентстрой, «Узстройиндустрия» ва бинокорлик материаллари саноати министрлиги корхоналарининг, «7-Мостострой» трести, Тўйтепа металл конструкциялари заводи, Тошкент шаҳар ижроия комитети қурилиш ва ободонлаштириш бўлинмалари ва бошқа бир қанча ташкилотларнинг коллективлари темирйўлчиларга катта ёрдам бердилар. Зарбдор объектда ўрнак кўрсатган бир группа илғорлар «Фахрий темирйўлчи» нишони билан мукофотланди.

Ўрта Осиё магистралининг меҳнаткашлари йўл ишини такомиллаштириш режаларида белгиланган ҳамма ишларни шараф билан бажарадилар, деб таъкидлашди нотиқлар. Бу режалар эса жиддийдир. Шу йилнинг ўзидагина 82 миллион сўмлик ишларни бажариш, 30 та ишлаб чиқариш биноларини ва кўпдан-кўп социал-маиший объектлар —магистрал меҳнаткашлари учун уй-жойлар, хизмат кўрсатиш, дам олиш, соғлиқни сақлаш корхоналарини қуриб битказиш лозим.

Пойтахт Жанубий вокзалини очишга бағишланган тантанали митингда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Б. Усмонхўжаев, Е. А. Айтмуротов, В. П. Анишчев, Ғ. Ҳ. Қодиров, В. К. Михайлов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Ҳ. А. Шоғазатов, Т. А. Алимов, В. А. Головин, Н. М. Маҳмудова, В. А. Хайдуров иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиблари ҳузурида

НАТИЖАЛАР ШАРОИТГА ЯРАША

ЙИЛЛАР ва ОДАМЛАР

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИДАГИ «КОММУНИСТ» КОЛХОЗИДА ДЕҲҚОНЛАР ВА ЧОРВАДОРЛАРГА МАДАНИЙ-МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИ ТАШКИЛ ҚИЛИШ ТАЖРИБАСИДАН

МОҲИРА ҳафсала билан сигир соғишга тутинди. У чаққон ишлар, шу билан биргаликда эса янги ўрганаётган қўшиғини ҳиргойи қиларди.

Бу қиз колхознинг пешқадам соғувчиларидан бири. У ўзига бириктирилган ҳар бир сигирдан йилига 4000 килограммга етказиб сут соғиб олишга эришаяпти. Шу билан бирга Моҳира фермада ташкил этилган «Чашма» бадиий ҳаваскорлик тўгарагида қатнашиб, санъатга бўлган қизиқиши, қобилияти билан кўпчиликнинг оғзига тушди. Ансамблга унинг изидан бораётган сингиллари Зоҳира ва Умида Ғофурбековалар ҳам қатнашишяпти. Улар меҳнатда опаларидан қолишмасликка, илғорлар сафида боришга интилишмоқда.

Оржоникидзе районидаги «Коммунист» колхозида чорвадорларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш яхши йўлга қўйилганлиги учун эришилаётган натижалар ҳам қувончли бўлмоқда: колхоз 1984—1985 йилги чорва қишлови якуни бўйича Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиблари қаторидан ўрин олди.

Бу ерда амалга оширилаётган маданий-ташкилий ишларнинг кўлами кенг: қисқа фурсатда «Чорвадорлар уйи» қурилиб битказилди. Бунинг учун 50 минг сўм маблағ сарфланди. Бу ерда дам олиш хонаси, Қизил бурчакдан ташқари душхона, ошхона ҳам чорвадорлар хизматида. Ҳар куни тушликка иссиқ овқат тайёрланяпти. Радио, телевизор ишлаб турибди. Шахмат, шашка ишқибозлари ҳам зерикмайди. Айниқса, «Чашма» ҳаваскорлик ансамбли чорвадорларнинг жону-дилига айланган. Ансамблга ўндан ортиқ сут соғувчи ва чорвадор қатнашяпти. Колхоз правлениеси ҳаваскорлар учун 300 сўмлик чолғу асбоблари олиб берди. Бундан ташқари яна 1700 сўмлик маблағ ана шу мақсадларга ишлатилади.

Ансамбль қатнашчилари шу кунларда бадиий ҳаваскорлик коллективларининг район кўригига тайёргарлик кўришмоқда. Молбоқарлардан Анвар Ҳайдаров, Рамиз Ҳакимов, соғувчи қизлардан Назира Зокирова, Дилбар Юнусова, Ҳосият Фармонова ва бошқаларнинг истаги бу кўрикда ҳам ғолиблар қаторидан ўрин олишдир.

Яхши кайфият, кўтаринки руҳ билан ишлаётган чорвадорлар ютуқларни мустаҳкамлаш учун курашмоқдалар. Шу кунгача йиллик планда белгиланган 72 тонна ўрнига 80 тонна гўшт, 1009 тонна ҳисобидан 750 тоннадан ортиқ сут истеъмолчиларга етказиб берилди. Ҳар бир соғин сигирдан ўртача олинаётган сут миқдори 9—9,5 килограммдан га тўғри келаяпти. «Октябрь революцияси», Меҳнат Қизил Байроқ орденлари нишондори Роҳатой ая Ғофурбекова ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Мактуба Салимовалар йил охиригача ҳар бош сигирдан 3,5—4 минг килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилишган. Улар ўзларининг бой тажрибаларини ёшларга кунт билан ўргатишмоқда. Молбоқарлардан Раҳматжон Аҳмедов, Муслим Раҳмонов, Шуҳрат Умаровлар ҳам меҳнатда яхши натижаларни қўлга киритмоқдалар.

Хўжаликда қишловга намунали тайёргарлик кўрилаяпти. Мўл-кўл озуқа жамғарилаяпти. Шу кунгача планда белгиланган 575 тонна ўрнига 998 тонна сенаж, 1000 тонна силос бостирилди. 1986 тонна дағал хашак тайёрланиб, бу борадаги йиллик план ошириб бажарилди. Айни кунларда маккажўхори ўрим-йиғими қизғин давом эттирилаяпти. Шунингдек, 22 тонна витаминли ўт уни ҳам тайёрлаб қўйилди. Бу ишларни амалга оширишда Маҳкамали Усмонов бошлиқ озуқачилик бригадаси аъзолари, шунингдек, Шукрулла Аъзамов етакчилик қилаётган комсомол-ёшларнинг зарбдор отряди намуна бўлишди. Ёшлардан Атҳам Усмонов, Ҳамза Насимов ва Абдусаттор Файзиевлар ўрим-йиғимда астойдил жонбозлик кўрсатишди.

Колхозда фақатгина чорвадорлар учунгина эмас, балки барча деҳқонлар, қишлоқ аҳли учун ҳам намунали маданий ва маиший шароитлар яратиб берилмоқда.

— Ана шу мақсадда координация Кенгаши тузилган, — дейди колхоз раиси Ҳодимой ака Қуранбоев,— Унга колхоз правлениеси аъзолари, қишлоқ Совети вакиллари, мактаб директорлари, қурилиш инженери, амбулатория бош врачи, маҳалла комитетларининг раислари ва бошқа ўртоқлар киритилган. Шунингдек, оммавий-сиёсий, маданий-маиший ишлар, ҳарбий-ватанпарварлик, болалар ва ўсмирлар билан ишлаш, аҳолига медицина хизмати кўрсатиш ҳамда шу каби бир қатор соҳалар бўйича махсус комиссиялар иш олиб бормоқда.

Координацион Кенгаш ва доимий комиссиялар ўз фаолиятларини аввалдан белгиланган қатъий план асосида олиб борадилар. Ҳар кварталда ўтказилаётган Кенгаш йиғилишида белгиланган тадбирларнинг қандай амалга оширилаётганлиги, махсус комиссиялар аъзоларининг у ёки бу масала бўйича ахборотлари тингланиб, атрофлича муҳокама қилиб чиқилади. Ҳал бўлмаётган айрим муаммоларни ҳал этиш чоралари белгиланади.

Яқинда хўжаликнинг 7 километрлик ички йўллари ремонт қилиниб, колхознинг «Гулистон», Навоий участкалари ҳамда Салор посёлкасини боғловчи автобус маршрути очилди. Бунда Кенгаш аъзоларининг роли катта бўлди. Шунингдек, колхознинг Навоий участкасида 1 километр узунликда табиий газ ўтказилди.

Қишлоқни ободонлаштириш юзасидан катта ишлар қилинмоқда. Ҳозирги кунда бу ерда 7 магазин, шу жумладан, «Табассум» ва «Парвоз» универмаглари, 5 ошхона, тўртта қариялар чойхонаси, уч сартарошхона, икки нонвойхона, икки амбулатория ва акушерлик-фельдшерлик пунктлари, дорихона, радио-телевидение устахонаси, кутубхоналар ҳамда почта ишлаб турибди. Яқинда ишга туширилган «Автосервис» кўпчилик автоҳаваскорлар учун катта қулайликлар яратди.

Унумли меҳнатдан сўнг колхозчи-деҳқонлар, ёшлар колхоз клуби томон ошиқадилар. Бу бежиз эмас. Чунки, бу ерда турли оммавий-сиёсий тадбирлар ўтказилади, тўгараклар ишлайди. Клуб залида ҳар ҳафтада икки кун бадиий фильмлар намойиш этилаяпти.

— Деҳқон чинакамига меҳнат қилгандан сўнг шунга яраша иззат-ҳурмат кўриши керак,— гапида давом этади колхоз раиси .— Даромадимиз йилдан йилга ортиб бормоқда. Ўтган йили хўжаликда 3 миллион сўмга яқин даромад қилинган эди. Мазкур йилда эса бу кўрсаткични 3,5 миллион сўмга етказиш мўлжалланмоқда. Соф даромад 1 миллион сўмга етади. Биз даромадимизнинг бир қисмини бундан буён ҳам маданий-маиший, ободончилик ишларига сарфлайверамиз.

Келгуси йили 500 ўринли замонавий маданият уйи қурилади. Ҳозирнинг ўзида бир йўла 50 кишига хизмат кўрсатишга мўлжалланган ҳаммом, хўжалик, уй-рўзғор буюмлари билан савдо қилувчи магазин бунёд этилаяпти.

Колхоз правлениеси, партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари оталиқдаги мактабгача тарбия муассасалари, ўрта мактаблар ва ўқув ишлаб чиқариш комбинатига ҳам ҳар тарафлама яқиндан ёрдам бераяптилар. Айни пайтда учта ўрта мактаб ва 3-ўқув ишлаб чиқариш комбинатида дала меҳнаткашларининг ўғил-қизлари билим олишаётган бўлса, ҳар бири 90 ўринли икки болалар боғчасида жажжи кичкинтойлар тарбияланишмоқда. Билим ўчоқларини янги ўқув йилига тайёрлаш учун шу йилнинг ўзида 4300 сўм маблағ сарфланди. Болалар боғчалари эса капитал ва жорий ремонтдан чиқарилди. Яқин кунларда эса марказий участкада 140 ўринли янги болалар боғчаси қурилиши бошлаб юборилади.

Дала шийпони деҳқоннинг иккинчи уйи дейишади. Бу ерда ҳам шундай. Айни кунларда колхоз далачилик бригадаларидаги мавжуд 6 дала шийпонининг қайси бирида бўлманг, ўзингизни катта бир оила хонадонига кириб қолгандек ҳис этасиз. Айниқса, яқинда қуриб битказилган икки шийпон ўзгача таассурот қолдиради. Уларнинг бири Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори Турғун Ҳожиев етакчилик қилаётган пешқадам бригада коллективига тегишлидир. Бу шийпон қурилиши учун 150 минг сўм маблағ сарфланди. Уни бундай кўптармоқли қилиб қуришдан икки мақсад кўзда тутилган. Бригада экинзорлари хўжаликнинг Янгийўл участкаси — аҳоли пунктига яқин ерлардир. Шунинг учун мазкур бино қишин-ёзин ҳам шийпон, ҳам оммавий-сиёсий тадбирлар ўтказиш масканига айлантирилади. Келгуси йили эса колхознинг яна икки бригадасида замонавий дала шийпонлари қурилади.

Бундай ғамхўрликларга жавобан боғбон ва соҳибкорлар ҳам фидокорона меҳнат қилиб, яхши натижаларга эришмоқдалар.

Хўжалик асосан уруғчиликка ихтисослашган: бу йил 112 тонна турли қишлоқ хўжалик экинлари уруғи олиш мўлжалланган. Айни пайтда уруғ топшириш ишлари бошлаб юборилди. Булардан ташқари колхоз деҳқонлари мўл-кўл сабзавот, мева ва узум маҳсулотлари етиштирмоқдалар. 1985 йилда эл дастурхонига 3295 тонна сабзавот, 360 тонна мева ва 200 тонна узум етказиб берилади. Ҳозиргача дала меҳнаткашлари қабул пунктларига 1760 тоннага яқин сабзавот маҳсулотлари топширишди. Давлатга сабзавот сотиш бўйича бригадалараро ўтказилаётган социалистик мусобақада Қурбонхўжа Маҳаматхўжаев, Нуриддин Ажихонов ва Маҳамат Расулов ўртоқлар бошлиқ бригада коллективлари пешқадамлик қилишмоқда.

...Колхоздан қайтаётганимизда қуёш уфққа бош қўймоқда эди. Эътиборимизни яна «Чорвадорлар уйи» ўзига жалб этди. Бу ер йигит-қизлар билан гавжум. Улар ижро этаётган куй ва қўшиқлар эндигина оқшом оғушига чўкаётган қишлоқнинг узоқ-узоқларига тарралмоқда. Қўлига соз тутган лобар қизлару, ўктам йигитлар бахтиёр даврон, суюкли Ватан ва муҳаббат ҳақида куйлашарди.

Ўнқўрғонга бир келинг,
Бунда меҳнат гашти бор.
Она-Ватан бағрида,
Шон ва шараф бизга ёр!..

Қ. КАРИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Суратда: Колхознинг илғор сут соғувчилари. А. Зуфаров фотоси.

ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ НАВБАТДАГИ МАЖЛИСИДА ОБЛАСТЬ ШАҲАРЛАРИ ВА РАЙОН МАРКАЗЛАРИДА МАТЛУВОТ КООПЕРАЦИЯСИ УЮШТИРАЁТГАН КОМИССИОН САВДОНИНГ АҲВОЛИ, ЧОРВАЧИЛИК ФЕРМАЛАРИДАГИ ҚОНИҚАРСИЗ ЭПИЗООТИК ҲОЛАТ, ПАХТА ЗАВОДЛАРИ ВА ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИНИ 1985 ЙИЛ ҲОСИЛИНИ ҚАБУЛ ҚИЛИБ ОЛИШ, АСРАШ ВА ҚАЙТА ИШЛАШГА ТАЙЁРЛАШ МАСАЛАЛАРИ КЎРИБ ЧИҚИЛДИ.

БОЙ БЕРИЛАЁТГАН ИМКОНИЯТЛАР

ОБЛАСТЬ матлубот союзи правлениеси, унинг жойлардаги ташкилотларида комиссион савдони кенг йўлга қўйиб, аҳолини озиқ-овқат билан таъминлашни яхшилашга катта ҳисса қўшиш имкониятлари мавжуд. Аммо бу қулай имкониятлар эътибордан четда қолаяпти, улардан мутлақо фойдаланилмаяпти. Область ҳамда Чиноз, Бўстонлиқ, Оржоникидзе, Пискент, Оҳангарон, Бекобод районлари матлубот союзи правлениелари кейинги икки йил давомида бўлиб ўтган мажлисларида комиссион савдонинг аҳволи ва уни яхшилаш, гражданларнинг шахсий хўжаликларида етиштирилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ортиқчасини харид қилишни кўпайтириш, қабул пунктлари моддий-техника базасини мустаҳкамлаш масалаларини бирор марта ҳам кўриб чиқмадилар.

Эҳтиёждан ортиқча маҳсулотларни харид қилиб олишни уюштириш қандай фойда келтиришини биргина хўжалик мисолида кўриш мумкин. Бўстонлиқ районидаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозининг шахсий томорқа хўжалигига эга бўлган аъзолари айни пишиқчилик пайтида келишилган нарх билан қабул пунктларига кунига 2,7 тоннадан кўпроқ сабзавот, бир тоннадан зиёдроқ мева топшира олдилар. Шу йўл билан районда ҳар куни тахминан 32 тонна сабзавот, 11 тонна мева тайёрлаш мумкин. Афсуски, бу соҳада уюшқоқликнинг йўқлиги икки томонлама зарар бўлаётир. Биринчидан, область шаҳарлари ва районлари марказлари аҳолисини мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаш ёмон аҳволда. Иккинчидан, колхозчилар, совхозларнинг ишчилари ўз маҳсулотларини бозорларга олиб бориб ёки магистрал йўл ёқаларига олиб чиқиб сотишга мажбур бўлмоқдалар ва ишдан қолмоқдалар.

Кўпгина районларда қабул пунктлари етарли эмас. Район матлубот союзлари, қишлоқ матлубот жамиятлари автотранспортлари бўла туриб, уларни олис қишлоқлардаги аҳолидан маҳсулот қабул қилиш учун юбормайдилар. Шахсий ташаббус кўрсатиб томорқа ерида етиштирган маҳсулотларини давлатга топшираётганларнинг манфаатдорлигини ошириш мақсадида уларни рағбатлантириш учун ажратилаётган фондлар фойдаланилмай қолаётир. Масалан, шу йилнинг биринчи ярмига мўлжалланган 114 минг сўмлик моддий рағбатлантириш фондидан, фақатгина 32 минг сўми сарфланди, холос. Шунингдек аҳоли учун зарур бўлган омухта ем, кўмир, қурилиш материаллари ва маданий-хўжалик моллари тарқатилмаяпти.

Ишдаги қатор ана шундай камчилик ва нуқсонлар сабабли аҳолидан мева-сабзавот маҳсулотларини келишилган нархларда харид қилиш планлари йил сайин 30—40 процентдан ошмаяпти. Ҳолбуки, Олмалиқ шаҳрида очилган биргина комиссион магазинда йилига 350 минг сўмлик савдо қилиняпти. Агар областнинг бошқа шаҳар ва саноат марказларида ҳам шундай магазинлар очилса, товар обороти йилига 6 миллион сўм кўпаярди.

Область матлубот союзи правлениеси область ижроия комитетининг мажлисида баён этилган танқидий фикр-мулоҳазалардан тегишли хулоса чиқариб, комиссион савдони йўлга қўйишга қаратилган тадбирларни тезроқ амалга ошириши лозим.

КАСАЛНИ ЯШИРСАНГ...

Ҳозир фалон ферма ёки комплексдаги моллар подасида айрим турдаги касалликлар тарқалибди, десангиз, ҳамма ҳам ишонавермайди. Чунки касаллик пайдо бўлиши мумкин-у, аммо оммавий эмас. Зооветеринария фанининг ҳозирги тараққиёт даражаси бунга йўл қўймайди.

Область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси ветеринария бўлими ва эпизоотик отряди мутахассислари шундай эканлигига ортиқча ишониб юраверганлар шекилли, баъзи хўжаликларнинг фермаларида касаллик чиндан ҳам пайдо бўлиб қолди. Аммо Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз (раиси Н. Авазов) ва Ғалаба районидаги «Огонёк» совхозида (директори М. Отажонов) область мутахассислари ҳамда ички ишлар бошқармаси муҳофаза — карантин хизмати ходимларининг гапига ишонмадилар, уларнинг кўрсатмаларини бажармадилар.

Ўндан зиёд хўжаликнинг раҳбарлари ветеринария қонун-қоидаларини назарга илмай, ферма ва комплекслардаги профилактика ишларининг ўз вақтида бажариб турилишини таъминламадилар. Район ижроия комитетлари эса уларга нисбатан жиддий чоралар кўрмадилар.

«Ташмолобъединение»нинг сут қабул қилиш пунктлари ишига ҳам жиддий эътирозлар бор. Уларда ёғи олинган сут касалликларга қарши қайта ишланмай хўжаликларга бериб юборилмоқда. Тошкент, Калинин, Бўка, Ғалаба районлари пунктларида сутни қайнатиб, ачишдан асраш режимига амал қилинмайди. Область давлат наслчилик корхонаси эса ветеринария бўлими ходимларининг бепарволигидан фойдаланиб, касаллик тарқалган хўжаликлардаги зотли молларни ва ғунажинларни моллари соғлом хўжаликларга олиб бермоқда.

Ветеринария-санитария тадбирларини амалга оширишдаги бундай масъулиятсизлик ва пала-партишликка қатъий чек қўйиш керак.

ҚАБУЛ ПУНКТИДА КИМЛАР ИШЛАЙДИ?

ПАХТА йиғим-терими бошланмоқда. Мавсумнинг муваффақиятли якунланиши фақат хўжаликларнинг эмас, балки пахта заводлари ва қабул пунктларининг ҳам қай даражада тайёргарлик кўрганликларига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Буни тўғри тушунган пахта заводлари коллективлари ўтган йилги ҳосилни қайта ишлашни муддатидан илгари тугатдилар. Хомашёдан олинган тола миқдори пландаги 30,2 ўрнига 31,3 процентни ташкил этди.

Ўтган мавсумда йўл қўйилган айрим камчилик ва нуқсонлардан тегишли хулоса чиқарилиб, бу йил пахта заводлари ва қабул пунктларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга жиддий эътибор берилди. Пахта заводларида хом ашёни тозалаб берадиган поток линиялари монтаж қилинди, қуритиш барабанлари ўрнатилди. 582 та транспортёр, 611 комплект қабул қилиб узатувчи қурилма, бунтлардаги пахтанинг намини сўриб олишга мўлжалланган 194 вентилятор ишга тахт қилиб қўйилган.

Шу билан бирга баъзи объектларда ремонт ишлари чўзилиб кетаётганлигидан ташқари, пахта пунктларининг ҳосилни қабул қилиб олишда керак бўладиган ишчи кадрлар билан ҳанузгача тўла таъминланмаганлигини айтиб ўтиш зарур. Областдаги қабул пунктлари ана шундай кадрлар билан эндигина 45—50 процент таъминланди, холос.

Бу йилги ҳосилни тез қабул қилиб олиб, сифатли сақлаш учун 49 та қўшимча бунт майдончаси қуриш назарда тутилган эди. Бироқ қурилиш ишларининг суръати ҳозирги талаб даражасида эмас.

Район ижроия комитетлари, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси, «Ташзаготхлопкопром» бирлашмаси қолган вақт ичида ремонт ишларини ниҳоясига етказиб, барча қабул пунктларини малакали кадрлар билан тўла таъминлаш юзасидан конкрет амалий чоралар кўришлари лозим.

Халқаро ҳаёт

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ ВАРШАВА. Польша Халқ Республикаси энергетикларининг кўп минг кишилик отряди ўз байрамини тантанали вазиятда нишонлади. Қардош Польша халқ хўжалигининг ана шу муҳим тармоғидаги меҳнаткашлар халқ ҳокимияти йилларида катта муваффақиятларга эришдилар. Ҳозир икки ҳафта ичида ишлаб чиқарилаётган электр энергия 1945 йилда мамлакатдаги барча электр станциялар ишлаб чиқарган энергиянинг миқдорига баробардир. Совет Иттифоқи урушдан кейинги даврда Польшанинг энергетика хўжалигини тиклашда бу мамлакатга жуда катта ёрдам берди.

Ҳозирги вақтда Гданьск воеводлигида СССРнинг ёрдами билан республика атом энергетикасининг тўнғичи — «Жарновец» атом электр станцияси қурилмоқда. Польша энергетикасининг келажаги атом электр станцияларига боғлиқдир.

▲ ОСЛО. Норвегия парламентига ўтказилган навбатдаги сайловнинг дастлабки натижалари бу ерда эълон қилинди. Ҳукмрон уч партияли буржуа коалицияси мамлакатнинг қонун чиқарувчи олий органида 157 ўриндан 78 тасини олди ва иккита энг йирик оппозициячи партиялар — Норвегия ишчилар партияси ва социалистик сўл партияга нисбатан атиги битта кўпроқ депутатлик мандатига эга бўлди. Мамлакат конституциясига мувофиқ Норвегиянинг янги ҳукуматини тузиш яна консерваторлар партиясининг раҳбари Коре-Виллокга топширилди.

◆ АММОН. Исроиллик босқинчилар агрессия натижасида босиб олинган Иордан дарёсининг ғарбий қирғоғида яна қонли жиноий ҳуруж қилдилар. Исроилнинг ҳарбий соқчилари Ал-Халил шаҳрида фаластинлик бир группа ўсмирларга қарата ўт очдилар. Тўрт бола жароҳатланди.

▲ ТОКИО. «Нихон кэйдзай» газетаси хабар беради: ГФР мудофаа министри Вернер 6 октябрда Токиога келади. У Япония Бош министри Накасонэ, миллий мудофаа бошқармасининг бошлиғи Като билан ва бошқа расмий кишилар билан музокаралар олиб боради. Газетанинг таъкидлаб ўтишича, Американинг «самовий уруш» программасида Япония ва ГФРнинг иштирок этишига боғлиқ масалалар музокараларда диққат марказида туради. Пентагон бошлиғи Уайнбергер Японияга келган вақтда ҳам шу масала муҳокама қилинади. Уайнбергернинг келгуси ойнинг ўрталарида Японияга келиши мўлжалланган. Маҳаллий кузатувчилар Накасонэ илгари машъум «стратегик мудофаа ташаббуси»ни тушунганлиги»ни кўп марта изҳор қилганлигини эслатиб ўтмоқдалар.

(ТАСС).

КОЛУМБИЯ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

БОГОТА. (ТАСС). Бу ерда Колумбия Компартияси Марказий Комитетининг навбатдаги пленуми бўлди. Пленум тинчлик учун ва ядро ҳалокатининг олдини олиш учун кураш ишида совет тинчлик ташаббусларининг, жумладан Совет Иттифоқи эълон қилган ҳар қандай ядровий портлатишларни бир томонлама тартибда тўхтатишнинг катта аҳамиятга молик эканини таъкидлади.

Колумбия коммунистлари ўз мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган революцион Никарагуа билан, озодлик ва демократия учун курашаётган Чили, Сальвадор халқлари билан қатъий бирдам эканликларини айтдилар.

ЧИЛИ ХАЛҚИ МАРДОНА КУРАШМОҚДА

ГАВАНА. (ТАСС). Пиночет қўл остидаги фашистлар тўдаси яна бошлаб юборган қонли террорга қарамай. Чили халқи демократияни тиклаш йўлидаги мардона ва фидокорона курашини давом эттирмоқда. Чили халқининг фашизмга қарши кураши билан бирдамлик комитети раиси Мирейя Бальтра хоним ТАСС мухбири билан суҳбатда шу гапларни айтди.

Миллий норозилик билдириш юзасидан ўтказилган навбатдаги кун чилиликлар манфур диктатурани ағдариб ташлашга қатъий қарор берганлигини тасдиқловчи янги далилдир.

Чили аҳолисининг тобора кенг табақалари, деб таъкидлади М. Бальтра хоним, Пиночетга қарши курашувчилар сафига қўшилмоқда. Улар халқ-демократик ҳаракатидаги сўл кучлар коалицияси раҳбарлигида актив ҳаракат қилмоқдалар. Бу эса Пиночетнинг ҳокимият тепасидан кетишини кутолмаган ва кутишни истамаётган халқ уни ағдариб ташлашга эришиш учун қатъий қарор берганлигини тасдиқлайди.

КУН ТАРТИБИДА АРАБЛАР ДУНЁСИНИНГ МУАММОЛАРИ

ТУНИС. (ТАСС). Бу ерда араб мамлакатлари уюшмаси кенгашининг навбатдаги сессияси очилди. Сессия қатнашчилари араблар дунёсидаги сиёсий аҳволни, Фаластин проблемасини ва фаластинлик араб халқининг босиб олинган территорияларда исроиллик босқинчиларга қаршилигини кучайтириш масалаларини, Араб-Африка ҳамкорлигининг бир қанча жабҳаларини муҳокама қиладилар.

Сессия раиси И. Маҳрус арабларaро бирдамликни мустаҳкамлашга даъват этди ва Ливан халқининг исроиллик интервенциячиларнинг кирдикорларига қарши ҳамда Ливаннинг суверенитети ва территориал бутунлигига таҳдид солувчи фитналарга қарши олиб бораётган курашида уни фаол қўллаб-қувватлаш зарурлигини айтди.

ФОЖИА УЧУН ЖАВОБ БЕРИШЛАРИ КЕРАК

ТОКИО. (ТАСС). «Қабиҳлик! Буни оқлаб бўлмайди!» — Япония транспорт министрлигининг расмий вакили ўтган ойда Токио яқинида портлаб кетган пассажир ҳаво кемасининг ҳалокати учун Американинг «Боинг» авиасозлик концерни бевосита жавобгарлигидан далолат берувчи янги фактларни шундай деб баҳолади. Бу фожиа натижасида 520 киши ҳалок бўлган эди.

Терговда шу нарса маълум бўлдики, Япониянинг ЖАЛ авиакомпаниясига қарашли бу самолётни фожиадан анча илгари ремонт қилиб бериш учун концерн мутахассисларини таклиф этишган эди. Самолётда анчагина носозликлар аниқланганди. Аммо «Боинг» экспертлари ҳаво кемасининг дум қисмидаги мустаҳкамланган корпусни тузатишга кетадиган маблағни «тежаш»га қарор қилишди. Мана шу деталларнинг бузилиши одамлар тўла самолётнинг фалокатига сабабчи бўлган.

Транспорт министрлиги вакилининг журналистларга маълум қилишича, Америка концерни маъмурияти ҳозир текшириш қатнашчиларига тазйиқ кўрсатиб, бу фожиа «мутлақо тасодифий» бўлди, деб уларни ишонтиришга уринмоқда. Аммо, деб ёзади «Асахи ивнинг ньюс» газетаси, шу йил бошидан буён турли мамлакатларда «Боинг» заводларида қурилган шундай самолётлардан олтитаси катта ҳалокатга учради. Бундай «тасодифий» авариялар оқибатида мингдан зиёд киши ҳалок бўлди.

КИНО ВА ТОМОШАБИН

ЯХШИ ФИЛЬМ ЯРАТИШ ОСОНМИ?

РЕСПУБЛИКАМИЗ кинотеатрларида «Алвидо, ғўр ёшлигим» кинофильми ҳақида эълон пайдо бўлган кунданоқ томошабинлар «Ўзбек кинематографчилари бу сафар бизга қандай фильм совға қилишди экан?» — деб уни орзиқиб кута бошладилар. Бунинг устига фильм режиссёри СССР Давлат мукофотининг лауреати, «Даҳонинг ёшлиги» кинокартинаси билан донг таратган Элёр Эшмуҳамедов бўлганлиги учун ҳам унга қизиқиш катта бўлди.

Яқинда пойтахтимиздаги Кино уйида фильмни яратишда иштирок этган бир группа актёрлар ва фильм режиссёри билан матбуот ходимларининг учрашуви бўлиб ўтди. Бу анжуманда кинорежиссёр фильмнинг ятатилиш тарихи, воқеаси, актёрларнинг ишга муносабати, суратга тушириш билан боғлиқ мавзулардаги томошабинлар саволларига батафсил жавоб берди.

Фильмда асосан севги тарихи орқали ахлоқий мавзуга оид муаммолар ўз ифодасини топган. Жумладан, унда жамиятимизда учраб турадиган лаганбардорлик, адолатсизлик, лоқайдлик каби иллатларга қарши кураш даъвати кучли.

Қаҳрамонлар — Темур ва Улфатнинг 40 йиллик ҳаёти, муҳаббатини, улар турмуши билан боғлиқ ижтимоий муаммоларни бир серияли фильмга сиғдириш осон бўлмади, — дейди Э. Эшмуҳамедов. — Бунинг учун сценарий устида драматург Жасур Исоқов билан ҳамкорликда кўп ишлашга тўғри келди. Унинг 17 та нусхаси яратилди. Уларнинг ҳар бири такомиллашиб мукаммал асар даражасига етди. Аммо яна нимадир етишмаётгандек туюларди бизга. Ва ниҳоят, охирги сценарий устида бироз ишлагач, фильм картиналарини суратга ола бошладик.

Фильмда воқеалар динамик равишда ривожланиб боради. Томошабин кўз ўнгида Тошкент зилзиласи, бу фожеадан кейинги рўй берган кишилардаги ўзгаришлар, уларнинг бир-бирига бўлган самимий оқибати, иззат-ҳурмати билан боғлиқ ҳаётий манзаралар намоён бўлади. Касб-кори ҳар хил кишилар, оилалар бир-бирларига ҳар қачонгидан ҳам меҳрлироқ, ғамхўррoқ бўлиб қоладилар.

Фильм муаллифи ана шу иликлик ҳиссиётини, бирдамлик туйғусини осмонўпар бинолардаги турар-жойлар, замонавий мебель ва енгил машиналарга эга бўла туриб яна бойлик орттиришга интилаётган айрим одамлар психологиясидаги салбий ўзгаришларга қарама-қарши қўяди. Бир бинода яшаб, баъзан, ҳатто ён қўшнисининг исми-шарифини ҳам билмайдиган баъзи кишилар ҳаётини кўрсатиш орқали турмушимизда илдиз отиб бораётган иллатлар — оқибатсизлик, лоқайдлик социал муаммолар даражасига кўтарилади. Мана шу камчиликларни бартараф этиш зарурлигига томошабинни ишонтиради. Чунки турмушимиздаги лоқайдлик ўз навбатида тараққиётимизга ҳалақит бераётган порахўрлик, ишда таниш-билишлик, давлат мулкига кўз олайтириш каби нуқсонларнинг келиб чиқишига сабаб бўлади.

Фильм қаҳрамони — Темур (актёр Фаҳриддин Манафов) бугунги кун кишисидир. У бизнинг орамизда яшаяпти. Авторларнинг энг катта ютуғи жамиятдаги иллатларга қарши курашган Темурни фақатгина яхши томондангина кўрсатиб, ҳаётдан ажратиб қўймайдилар.

Темур мураккаб образ. У ҳаққонийлик ва ноҳақлик орасида иккиланиб яшайди. Иккиланиш эса уни фожеага олиб келади.

— Журналистлар ва кино мухлислари билан учрашувдан фойдаланиб шуни айтмоқчиманки, «Алвидо, ғўр ёшлигим» фильми экранларга оммавий равишда йўл олди, — дейди режиссёр Э. Эшмуҳамедов. — Фақат юксак ахлоқий фазилатлар учун кураш бу картинанинг ўзида қолиб кетмай, кундалик ҳаётимизда ҳам давом этишини истардим. Чунки инсон учун яшашдан, ҳаётдан ҳам қимматлироқ нарса йўқ. Шу ҳаётга эса энг гўзал инсоний фазилатлар файз ва кўрк бағишлашини унутмайлик. Одамлар орасида софликка асосланган оқибат бор бўлсин!..

Учрашувда Э. Эшмуҳамедов ўзининг келажакдаги ижодий режалари ҳақида ҳам гапириб берди.

Ш. ИСРОИЛОВ.

◆ Суратда: (юқорида) учрашув пайти. Фильм яратувчилари мухлисларни қизиқтирган саволларга жавоб бермоқдалар. (Пастда) «Алвидо, ғўр ёшлигим» фильмидан кадрлар.

С. Лонатин ва автор фотолари.

«ТОШКЕНТНИНГ ОЛТИН КУЗИ» ФЕСТИВАЛИ КУНДАЛИГИДАН

МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

РЕСПУБЛИКАМИЗДА ўтказилаётган «Тошкентнинг олтин кузи» IV Бутуниттифоқ санъат фестивали маданий ҳаётимизда катта воқеадир. В. И. Ленин номидаги СССР Халқлари дўстлиги саройида фестивалга бағишланган матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Унда республикамиз газета ва журналлари редакцияларининг ходимлари иштирок этдилар.

Конференцияда Ўзбекистон ССР маданият министри З. Р. Раҳимбобоева «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивалини ўтказиш яхши анъанага айланганлиги, навбатдаги анжуманда иштирок этаётган Иттифоқимизнинг машҳур профессионал коллективлари ва таниқли ижрочилар тўғрисида қисқача ҳикоя қилди. Фестиваль республикамиз пойтахти ва областларда ўзига хос санъат байрамига айланишини таъкидлади.

З. Р. Раҳимбобоева конференцияда журналистларни қизиқтирган саволларга жавоб берди.

САНЪАТКОРЛАР ҲАШАРДА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ ва радио эшиттиришлари Давлат комитетининг бир группа санъаткорлари Калинин районидаги Свердлов номли совхознинг Абду Жумабоев бошчилик қилаётган бригадаси сабзаваткорларига ҳосил йиғим-теримида катта ёрдам бермоқдалар. Улар ҳар куни бир тоннагача помидор, бодринг ва бошқа маҳсулотларни йиғиштириб беришаяпти.

Санъаткорлар деҳқонларга дала ишларида кўмаклашиш билан биргаликда уларга маданий хизмат ҳам кўрсатишмоқда. Тушлик пайтида дала шийпонида Жўрахон Раҳимов, Қаҳрамон Комилов, Жалол Зуҳриддинов, Қаюм Усмонов сингари санъаткорлар ижро этган куй ва қўшиқлар барчага манзур бўлмоқда.

С. ВАЛИЕВ.

ҲОРДИҚ ЧИҚАРИШЯПТИ

Оққўрғон районидаги «Ором» дам олиш зонаси меҳнаткашларнинг севимли масканларидан биридир. Бу ерда оммавий сайллар ўтказиш, меҳнаткашларнинг коллектив бўлиб дам олишларини ташкил этиш ва касб байрамлари тантаналарини нишонлаш анъанага айланиб қолган. Турли қизиқарли учрашувлар ва кечалар тез-тез ўтказиб туриляпти.

Яқинда бу сўлим масканга тўқимачилик галантерея фабрикаси, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси ва автобус-таксомотор парки меҳнатчилари ташриф буюрдилар. Улар кўнгилли дам олиш билан биргаликда турли мавзуларда лекциялар тинглашди, давра суҳбатларида қатнашишди.

Т. МАМАТОВ,
М. МИРКАМОЛОВА.

СПОРТ МАЙДОНЛАРИДА

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ЖАМОАТЧИ ИНСТРУКТОРЛАР

Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхози ишчиларининг кўпчилигини ёшлар ташкил этишади. Улар физкультура ва спортга жуда қизиқишади. Ёшлар бўш вақтларини кўпроқ спорт майдончаларида ўтказишади, турли мусобақаларда қатнашадилар.

Хўжаликда физкультура ва спорт ишларини жонлантиришда Али Осмоновнинг хизмати катта бўлмоқда. Ўзбекистон давлат физкультура институтини тамомлаб, бу ерга ишга келган спорт инструкторининг жонкуярлиги ва ташаббускорлиги туфайли совхозда футбол, волейбол, шахмат-шашка, классик ва миллий кураш бўйича спорт секциялари ишлаб турибди. Улардаги машғулотларни ўтказишга Р. Султонов, И. Султонова, В. Травин, А. Амирхонов сингари жамоатчи спорт инструкторлари жалб этилган.

●

20 ЮРИШДА ДУРАНГ

▲ МОСКВАДА шахмат бўйича жаҳон чемпиони унвони учун Анатолий Карпов ва Гарри Каспаров ўртасидаги мусобақанинг учинчи партияси ўйналди. 20 юришда дуранг натижа қайд этилди. Г. Каспаров 2:1 ҳисобида олдинда бормоқда.

Низомга кўра бугун тўртинчи партия ўйналиши керак.

«ПАХТАКОР» ҒАЛАБАСИ

▲ ОЧИҚ айтиш керак «Пахтакор» чемпионатнинг кейинги учрашувларини анча бўш ўтказиб, мухлисларни ранжитиб қўйган эди. Шунинг учун ҳам стадионга келаётган томошабинлар сони кескин камайиб кетганди. Ўтган кунги ўйин эса бир мунча жонли ўтди. Голлар ҳам кўп бўлди. Томонлар худди баҳслашгандек галма-гал ҳисобни ошира бордилар. Майдон эгалари бу баҳсда 4:3 ҳисобида ғалабага эришдилар. Командамиздан тўпларни М. Кабаев (2 та), В. Постнов ва Г. Денисовлар киритди. Шу турнинг бошқа учрашувларида қуйидаги натижалар қайд этилди. «Звезда» — «Нистру» — 0:3, «Кубань» — «Гурия» — 3:0, «Крылья Советов» — Спартак» — 2:1.

«Пахтакор» навбатдаги ўйинни ўз майдонида 17 сентябрда Жиззахнинг «Звезда» футболчилари билан ўтказади.

ХАЛҚАРО ВЕЛОПОЙГАДА

▲ ТОШКЕНТЛИК Жамолиддин Абдужабборов Францияда ўтказилаётган велопойгачиларнинг халқаро мусобақасида 98 километрлик еттинчи босқични ҳаммадан олдин босиб ўтди. Спортчимиз маррага 2 соат 50 минут 27 секундда етиб келди. Умуман бу босқичда совет спортчилари командаси ғолиб келди.

Пойгада шахсий ҳисобда швейцариялик Бено Висс пешқадамлик қилмоқда. Ж. Абдужабборов унга борйўғи 15 секунд ютқазиб турибди.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

БИЛЛУР — ГЎЗАЛЛИК ВА НАФОСАТ МАЖМУАСИДИР

БИЛЛУР ИДИШЛАР ОДДИЙ ИШ КУНЛАРИДА ҲАМ БАЙРАМ КАЙФИЯТИНИ НАМОЁН ҚИЛАДИ.
«ТАШХОЗТОРГ»нинг 25/3-МАГАЗИНИДА
(Навоий кўчасидаги савдо растасида)
ГУЛ ВА МЕВА ВАЗАЛАРИ, СУВ ВА КРЮШОН ИДИШЛАРИ, САЛАТДОНЛАР, ҚАДАҲЛАР, ФУЖЕРЛАР СОТУВГА ҚЎЙИЛГАН.

«ТАШХОЗТОРГ» (телефон 91-59-43).

АТЛАСЛАР ЖИЛОСИ ВА ЖОЗИБАСИ

ХОН АТЛАС, БЕҚАСАМ, АВРЛИ АТЛАС

Ўзининг ранг-баранг жилоси ва жозибаси, миллий нақшин гулларга бойлиги билан ҳар қандай кишининг диққатини жалб этиши турган гап.

Хон атласдан тикиладиган эркин бичимли анъанавий кўйлаклар, сарафанлар, қат-қат чизиқчали юбкалар, бекасамдан тикилган замонавий костюмлар аёлларга ярашиб туради.

Аврли атласдан тайёрланадиган чойшаблар сизнинг квартирангиз ҳуснига-ҳусн қўшади.

Ўзбекистон маҳаллий саноат министрлигига қарашли корхоналарда табиий шойидан хон атлас, шойи аралаштириб беқасам, аврли атласлар тўқиб чиқарилмоқда.

Бундай газламаларни йирик универмаглар, ихтисослаштирилган «Газламалар» магазинларидан ва совғалар магазинларидан сотиб олиш мумкин.

«УЗМЕСТПРОМ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ (телефон 76-47-11).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

«СУЮНЧИ»ГА ЭНГ ЮҚОРИ БАҲО

Ўзбекистон сабзавот-полиз экинлари ва картошка илмий-тадқиқот институтида ўтказилган дегустацияда қовуннинг «Суюнчи» деган янги нави энг юқори баҳо олди. Бу — Ўзбекистонда етиштириладиган қовунларнинг энг ширинидир: унинг таркибидаги қанд моддаси 14 процентга етади. Бунинг устига таъмининг яхшилиги, ажойиб ҳиди билан ажралиб туради. Ҳосилдорлиги эса тажриба пайкалларида гектарига 350 центнердан ортиб кетди. Лекин энг муҳими шундаки, «Суюнчи» бошқа навларга нисбатан касалликларга чидамлидир.

Институт полиз экинлари селекцияси лабораториясининг мутахассислари лаборатория мудири А. Шчукина раҳбарлигида қовуннинг янги навини яратиш учун ўн уч йил иш олиб бордилар. «Суюнчи» маҳаллий навларни Ҳиндистоннинг «Кутана» нави билан чатиштириш йўли орқали олинган. Ҳиндистон қовунининг уруғи Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институтининг жаҳон коллекциясидан келтирилган эди.

Дегустация комиссияси қовуннинг институт лабораторияларида яратилган ва республикада тарқалган касалликларга чидамли «Ғалаба», «Олтин тепа», «Ширали» навларини ҳам маъқуллади.

ЎЗ ЎЛКАНГНИ СЕВ ВА ЎРГАН

Ангрендаги ўлкашунослик музейида ташкил этилган «Ўз ўлкангни сев ва ўрган» мавзуидаги янги лекторий жонажон табиатни авайлаб асрашни ўрганишга кўмаклашади. Ёшлар, студентлар ва мактаб ўқувчиларига мўлжалланган лекторийнинг биринчи мажлисида тингловчилар ўлканинг физик-географик характеристикаси, унинг ўсимликлар ва ҳайвонот дунёси билан танишдилар.

(ЎзТАГ).

ИЧКИЛИКБОЗЛИК — ЖАМИЯТИМИЗГА ЁТ ИЛЛАТ

50 СЎМДАН ЖАРИМА

Халқ депутатлари Юнусобод қишлоқ Совети ижроия комитети ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш учун курашни кучайтириш мақсадида маҳалла комитетлари ролини, уларнинг таъсир кучини ошириш чораларини кўрмоқда. Ҳозир қишлоқ Совети территориясидаги 12 та маҳалланинг ҳаммасида тўй, маъpака ва бошқа маросимларни ўтказишга бевосита раҳбарлик қилувчи беш кишидан иборат комиссиялар тузилган.

К. Маркс номли ва «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози ҳамда Дархон посёлкасида комиссияларга Жўра Исҳоқов, Убайдулла Маҳкамов, Комил Усмоновлар бошчилик қилаётган маҳаллаларда тўй-ҳашамлар ихчам, исрофгарчиликсиз, айниқса, ичкиликсиз ўтадиган бўлиб қолди.

Аммо айрим оилаларда ортиқча орзу-ҳавасга берилиб, маҳалла комитети ва тўй комиссияси маслаҳатларига амал қилинмаяпти. Тўй-ҳашамларда спиртли ичимликлар чойнакларга қуйилиб, яширинча тарқатиляпти. К. Маркс номли колхознинг Фрунзе участкасида яшовчи Муҳаммадраҳим Иброҳимовга тўй дастурхонига спиртли ичимликлар қўйгани учун маҳалла комитети ва тўй комиссиясининг қарори билан 50 сўм пул жаримаси солинди. Никоҳ тўйида маҳалла комитети томонидан белгиланган тартиб-қоидаларни бузганлиги учун шу колхознинг Қизил Октябрь участкасида яшовчи Муродхўжа Қосимхўжаевга ҳам ана шундай чора қўлланилди.

Участка инспектори Зикир Зиёев қишлоқ Совети ходимлари билан биргаликда социалистик қонунчиликка бағишланган лекция ва суҳбатлар уюштирмоқда. Олим Ҳусанов, Собит Алимов, Рустам Одилбеков каби жамоатчи инспекторлар аҳоли ўртасида ичкиликбозликнинг зарари ҳақида тушунтириш ишлари олиб бормоқдалар.

Т. САФАРОВ.
Тошкент райони.

«ЯНГИДАН ТУҒИЛДИМ»

ТЎХТАСИННИНГ асл касби пойабзалчи эди. Шу билан бирга санъатга, айниқса қўшиқ ижрочилигига қизиқарди. Бу қизиқиш туфайли санъат билан шуғуллана бошлади. Концерт программаларидаги илк чиқишлари билан у анча танилди. Шунинг учун бўлса керак, ўзгарди-қўйди, маишатга, ичкиликбозликка берилди.

Энди у бир жойда қўним топиб ишламасди. Охунбобоев номли, Киров номли ва кўзи ожизлар маданият уйларининг биридан иккинчисига ўтиб юрди. Охирида ишсиз қолди. Турмуш ўртоғи Зоҳида ва ёш ўғли Жамолиддиндан, умуман биринчи оиласидан ажралди.

Алоқа маҳалла комитети активларининг ҳамда кейинги умр йўлдоши Меҳрихоннинг ҳаракати билан С. Раҳимов районидаги 5-наркология шифохонасида биринчи марта даволангандан сўнггина ўзининг қандай хавфли йўлга кириб қолганлигини тўла англаб етди. Ўша кундан бошлаб у бир умр ичмасликка қатъий аҳд қилди.

— 1981 йилдан бери ана шу аҳдимга қатъий амал қилиб келяпман, — дейди Т. Эминов. — Соғлиғим ҳам, турмушим ҳам яхши. Бунинг учун Тўлқин Эргашев, Раҳматилла Жалилов каби врачлардан миннатдорман. Бош врач Анвар Раҳматуллаев, бўлим бошлиғи Ҳамза Ғуломовлар мени сурункали ичкиликбозлик сабабли пайдо бўлган юрак хасталигидан халос қилишди. Янгитдан туғилдим. Умуман бу ерда ҳаётга янгидан қайтдим ва ўз тақдиримни шу коллектив билан чамбарчас боғладим. Тўрт йилдан бери 5-наркология стационарида назоратчи бўлиб ишламоқдаман.

Т. Эминов ҳозир коллектив орасида обрў-эътиборга эга бўлди. Назоратчилик вазифасини сидқидилдан бажариш билан бирга яна ўз қўшиқлари билан дўстларига завқ бағишламоқда.

А. ТОЛИПОВ.

МАҲАЛЛАДА ҚИЗИҚАРЛИ КЕЧА

Пойтахтнинг Чилонзор район «Москва» маҳалласида алкоголизм ва ичкиликбозликни бартараф этишга бағишланган тематик кеча бўлиб ўтди. Тошкент давлат чет тиллар педагогика институти доценти, биология фанлари кандидати Ф. Қодиров бу иллатнинг инсон соғлигига зарари, алкоголизм ва ичкиликбозликни батараф этишда жамоатчилик олдида турган вазифалар тўғрисида гапириб берди.

Шоир Қ. Қаюмов ўзининг «Кулиб чиқсанг», «Улфатлар», «Хотира» каби ҳажвий шеърлари ва интермедияларини ўқиб берди. Маҳалла активларидан З. Жамилов тўйларни спиртли ичимликларсиз ўтказиш учун кўрилаётган чораларга тўхталди.

Кеча сўнгида райондаги 4-маданият уйи ҳузурида ташкил этилган «Ёшлик» ансамбли иштирокчилари концерт қўйиб бердилар.

Х. ЖУМАНАЗАРОВ.

Редактор
Ҳ. НАСИМОВ.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/IX да **Куёв**, 13/IX да **Ҳар тўкисда бир айб**, 14/IX да **Ўғрини қароқчи урди**.

Тошкент область ижроия комитетининг юстиция бўлими ва халқ судлари коллективлари Оққўрғон район халқ суди раиси Э. Бурхоновга отаси **Бурхон ГАЗБЕКОВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТВ

БУГУН

МТ I

9.00. «Время».
9.40. Москва ўқитувчилар хори куйлайди.
9.55. «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
10.55. Телевизион бадиий фильм. 3-серия.
12.25. ва 15.00. Янгиликлар.
15.20. Ҳужжатли фильмлар.
16.10. А. Алябьев. «3-квартет».
16.40. «Ёнма-ён юлдузлар». Ҳужжатли фильм премьераси.
16.50. Экологик кундалик».
17.10. Фильм-концерт.
17.40. Эфиопиянинг миллий байрами — Революция кунига.
18.05. Баскетбол бўйича Европа чемпионати.
18.45. «Фан ва турмуш».
19.15. «Дунё воқеалари».
19.30. Футбол бўйича жаҳон чемпионатининг саралаш матчи, Швейцария—Ирландия терма командалари.
20.15. Телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия.
21.30. «Время».
22.05. Футбол бўйича СССР кубоги. 1/8 финал. «Спартак» — «Динамо» (Киев).
23.45. «Дунё воқеалари».

МТ II

9.00. Эрталабки гимнастика.
9.15. «Владивосток». Телефильм.
9.35. ва 10.35. Табиатшунослик. 4-синф.
9.55. Илмий оммабоп фильм.
10.05. ва 13.20. Испан тили.
10.55. Илмий-оммабоп фильм.
11.05. Қ. Кулиев поэзияси.
11.35. ва 12.40. Зоология. 7-синф.
12.00. «Бригадалар резервлардан фойдаланмоғи керак». Илмий-оммабоп фильм.
12.10. «Оила ва мактаб».
13.05. Илмий-оммабоп. фильм.
13.50 «Ўсмирларнинг илк тонги».
14.55. «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!».
15.55 ва 18.30. Янгиликлар.
18.50. Баскетбол бўйича Европа чемпионати.
19.30. «Қишлоқ янгиликлари».
20.30. «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45. Янгиликлар.
20.50. Ритмик гимнастика.
21.30. «Время».
22.05. «Кинг-Конг гриппи». Бадиий фильм. (ГДР) 1-серия.

ЎзТВ I

7.25. Кўрсатувлар программаси.
7.30. Ритмик гимнастика.
7.50. «Салом, кичкинтойлар!».
8.05. Телефильм.
8.30. «Ахборот».
8.50. Болалар учун концерт (такрорий).
9.20. Телефильмлар.
10.30. Зоология.
18.15. Янгиликлар.
18.30. «Ёшлик» студияси кўрсатади.
19.00. Фан—техника тараққиётини жадаллаштириш — ҳаёт талаби (рус.).
19.30. «Ахборот». (рус.).
19.45. Телевизион театр. Ойбек. «Қиалар».
20.30. «Ахборот».
20.50. Бутуниттифоқ «Ўртоқ қўшиқ» программасининг ғолибларини таништирамиз.
21.30. Москва. «Время».
22.05. «Қизил палатка». Бадиий фильм. 2-серия.
23.25. Кўрсатувлар программаси.

ЎзТВ II

9.00—16.00. **МТ II.**
18.05. Кўрсатувлар программаси.
18.10. «Вақт кутиб турмайди». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. (рус.).
19.25. «Қувноқ стартлар». (такрорий).
20.05. Тошкент янгиликлари.
20.20. Телефильмлар.
21.00. «Тарих саҳифалари», К. Ф. Рилеев, Туғилган кунининг 190 йиллигига.
21.30 **МТ II.**

Р — 14012. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64664. А. 1783. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12